

ՌԱՏՆՄԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 3

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4, 1913.

Ն^o 36

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԱՄԵՐԻԳԱՏԱ ԷՐՄԵՆԻԼԵՐ

Պոլսոյ 33 սենեկ ազատեմ Ամերիգայա կէտիյիմտէ պու տիյարտա փէք ազ Էրմէնի վար իտի, զուար տա չօգճա մէքթէպլէրտէ թահսիլ իլէ հախօտ իշ իլէ մէշղուլ իտիլէր: 15 սենեկ մուգատտեմ թէքրարէն պու տիյարը զիյարէթ էթտիյիմտէ զըթալլարտան ֆիրար էթմիշ օլան պիր չօգ Էրմէնիլէր մէտարը թէայիւլէրիւնի էլտէ էթմէք իլիւն իշ պուլմագ վէ պուրատա այագ զօյաճագ պիր հէր թուլմագ մագսէտիլլէ չապալայօրլար իտի: Մուհաճիր Էրմէնիլէր լիսան տա պիլմէտիքլէրի հալտա փեքթօրիլէրտէ վէ պուլապիլտիքլէրի իշ հէրլէրիւնտէ սըզլէթ վէ միւզայագա չէքէրէք իմարը էօմը էտիյօրլար իտի:

Պու տէֆա Ամերիգայա կէտիյիմիգտէ Էրմէնիլէրին աշվալընը խալլըճա ֆարզը պուտում: Պու կիւն Ամերիգանըն հէր թարաֆընտա 70,000 Էրմէնի պուլուռուպ հալա հիճրէթ ազընթընը տա տուրմամը տըր: Կէչէն սենեկ պու տիյարա թագրիպէն 10,000 Էրմէնի կէլմիշ տիր, պու ազ պիր սայը տէյիլ տիր վէ պուռլարըն աշվալընա տաիր պիգայտ պուլուռնամայըզ: Ամերիգատաքի Էրմէնիլէր նէ՝ հալիլօրլար վէ նէ՝ օլույօրլար:

Պուռլարըն պէօյիւք գըսմը Նիւ Եօրք, Վուսթըր, Պօսթօն, Թրօյ, Ֆրէզնօ կիպի մէրքէզլէրտէ պուլուռուպ պիրի պիրլէրինէ հազըն հէրլէրտէ հաշայօրլար, նիլէլէրի տէ Ամերիգալլար արասընա տաղըլմը տըրլար: Ամերիգալլար արասընա տաղըլմընը անլէրին լիսանլարընը վէ ուսուլլարընը էօյրէնէրէք անլէրէ գարըլլօրլար, պիր արատա հաշայան

Էրմէնիլէր իտէ հա փեքթօրիլէրտէ իշէյօրլար հա տա թիճարէթլէ մէշղուլ օլույօրլար: Ֆէքթօրիլէրտէ իշէյէնիլէր քէնտի արալարընտա Էրմէնիճէ հա թիւրքճէյի իպգա էտիպ փէք նագըս պիր ինկիլիզճէ սէօյլէյօրլար վէ Ամերիգալլարըն ուսուլլարընտան պիխապէր պուլուռուլլօրլար: Թիճարէթլէ մէշղուլ օլանլար Ամերիգալլարըն տահա հիւքսէք թապագասը իլէ միւռնասէպէթտէ պուլուռնտուգլարընտան Ամերիգա հայաթընա տահա զիյատէ հագլաշօրլար:

Ամէլէ թագըմընտան օլան Էրմէնիլէրին թէրագըլլա զայր ի միւսաիտ օլան պիր ճիհէթլէրի չու տըր քի, անլէր Ֆեքթօրիլտէ վէ սաիր հէրլէրտէ հէյէթ ի թիթիմաիյէնին պիր էտնա թապագասը վար, անլէր իլէ թէմաստա պուլուռուլլօրլար, պուռլար իթալիատան, Լէհիթթանտան վէ տիկէր մէմլէքէթլէրտէն կէլմիշ մուհաճիրլէր սընֆը օլուպ ախլապ վէ թասավվուրլարը պիթթապի փէք հիւքսէք տէյիլ տիր: Պուռլար իլէ միւլագաթ էթմէք Էրմէնիլէրի հիւքսէլտէմէյօր: Չօգ կէչմէզտէն պու Էրմէնի ամէլէլէր գուլմար վէ իշքի իլէ պէրապէր պիր թագըմ ախլագսըլլըլարա տիւլար օլույօրլար: Վէ մէմլէքէթտէն կէթիլտիքլէրի պազը պէտ ատէթլէրի, մէսէլա, պօշ շէյիլ հագգընտա գօնուշուպ վագթ թէլէֆ էթմէք, պիրի պիրլէրինի զէմմ էթմէք, հէքտիկէրիլլէ միւռնագա վէ միւլաւտէլէ էթմէքլիլի տէ պու շէյէրէ զամմ էտիյօրլար:

Պու հալլարըն նէթիճէսի չու օլույօր քի, պու սընֆ Էրմէնիլէր իլիւնտէ հաշատըլլարը Ամերիգա մէտէնիլէթիւնին հիւքսէք թասավ

վուրարընտան միւթէէստիւր օլմայըպ, պուլուն-
տուզլարը եւրլէրտէ. Թիւրքիանըն հայաթընը
վէ պիր ազ տա տահա էտնա պիր հայաթը
իպգա էտիյօրլար:

Ամէրիգայա տիւնեանըն հէր թարաֆընտան
վէ հէր միլլէթինտէն ատէմլէր կէլտիյի իչին,
Ամէրիգայըլար քէնտի քէնտիլէրինի պու խա-
րիճի թէէստիլէրէ գարչը մուհաֆազա էթմէնին
հօլունու պիլիլլէր: Թնլէրի իհմալ էտիպ ան-
լէրին չօճուգլարընը թէրպիյէ էտէրլէր վէ պու
հօլ իլէ կէլէճէք նէսլի խէլաա էտէրլէր: Պու
էտնա սընֆ էրմէնիլէր իլէ տէ պէօյլէ մուա-
մէլէ էտիյօրլար: Վէ պուսլարըն նիչէսի հէյէթ
ի իճթիմայէնին միւտհիշ կիրտապընտա զարգ
օլուպ կիրտիյօրլար:

Լաքին պա մէսէրրէթ զիքը էթմէլլիյի՞ քի
Ամէրիգա էրմէնիլէրինին նասիպի հաթթա էթ-
սէրինին նասիպի պու տէյիլ տիր:

Ամէրիգատաքի էրմէնիլէր, իգթիսատի վէ
մանէվի ճիհէթտէ ալազտա տուրուպ պուրաճա
մուհիմմ պիր մէվգի իհրազ էթմէք հօլունա
կիրմիշ տիրլէր: Ծիւմէսի տէ չալըչըրէար,
փարա գազանըպ արթըրմաղա, բահաթ հա-
չայըպ զէնկին օլմաղա չապալայօրլար, հարիս
տիրլէր, օլուր օլմաղ չէյ իլէ գանաաթ էթմէ-
յօրլար, չու պէօյիւք իհթիմալաթ իլէ տօլու
օլան ալիյարտա քէնտի նասիպլէրինի պուլուպ,
փարազ միւսթազպէլ հափմաղա սայ էտիյօր-
լար: Բասթ կէլտիյիմ էրմէնի ճէմաաթլարտա
նազարը տըզգաթըմը ճէլպ էտէն պիր չէյ չու
օլտու քի, պիգիմ մէմլէքէթտէ ճէմաաթլար-
տա չօգ տէֆա բասթ կէլտիյիմ սօլղունուգ,
մէֆթուրլիյէթ ալամէթլէրի պուսլարըն հիւ-
զինտէն գալտըրըլմաղտա օլմուշ տըր: Ան-
լէրտէ տահա զիյատէ չէթարէթ, տահա զիյա-
տէ փարլաղըզ կէօրիւրսին: Պու ազատ տի-
յարտա պունուսն պէօյլէ օլմասը թապիի տիր:
Էթրաֆլարընտաքի էհալի, էրքէքլէրի վէ գա-
րըլարը, պէօյիւքլէրի վէ քիւչիւքլէրի թազ-
հիգսիգ հաչայօրլար, տախիմ հուրր վէ ֆէրահ
տըրլար: Պունտան քէնտիլէր տէ միւթէէստիւր
օլույօրլար: Բիւֆր «քեհաֆիր» հօգ, հուրրի-
յէթլէրինէ թէարրուզ հօգ, էլպէթ սէրպէսթ
օլուրլար:

Պունուն իչին էրմէնիլէր արասընտա թիւ-
յիւ տիւզէնլէր վէ փարա հափանլար էփէյի
վար տըր: Ամէլէ հալընտա գալմազ իսթէմէյիպ
քէնտիլէր իշ սահիպի օլմաղա չալըչըրլար,
սալթ տիկէրլէրին հափտըղը կիպի հափմաղա

գանաաթ էթմէյիպ իսթիրալար չըգարարագ
փաթէնթլէր ալըյօրլար, եէնի իլէր պաչայըպ
թիճարէթտէ հէր թութույօրլար:

Էրմէնիլէր նիչէ սըրալարտա Ամէրիգալըլար
իլէ ըզգապէթ էտէպիլիւր իտիքլէրինի պիլֆիլ
խապաթ էյլէմիշ տիրլէր: Այրը պաչալարնա իշ
սահիպի օլանլար 5-6 տօլար հաֆթալըզլա իշ
պաչայըպ նիհայէթ իշ սահիպինին տիւքիանը-
նա սահիպ օլանլար, սօգագ սիւփիւրմէքլէ իշ
պաչայըպ պէօյիւք տաիրէլէրէ նազըր օլանլար,
լօգանթատա գապ էրյոպայարագ պաչայըպ օն
պինլէրճէ տօլար՝ սահիպի օլանլար, ատի ամէ-
լէլիքտէն պաչայըպ պէօյիւք իլէրէ վէ պինա-
լարա մալիք օլանլար աղ տէյիլ տիր:

Պու չէյլէր էյի վէ միւսթազպէլ իչին իւ-
միւտալաիշ տըրլար: Լաքին մաէթթէէստիւֆ
պունլարըն տա պազը նախօշ ճիհէթլէրի վար
տըր:

Պաղըլար պու պէօյիւք իհթիմալաթը կէ-
րիւպ, պիրտէն վէ թէլլիյէ զէնկին օլմազ թէճ-
րիպէսինէ տիւչիւյօրլար, պու իսէ հէր եէր-
տէ օլտուգու կիպի պուրատա տա հէմ պիր
իզվա տըր հէմ պէօյիւք պիր թէնլիքէ տիր:
Պաղըլար կէմիյի պու գարայա չարփտըրըյօր-
լար: Մալիւմ տիր քի պու արզու ինսանը
ղայր ի մէչրու վասըթալար իսթիմալընա սէվգ
էտէր վէ նիչէ նէճիպ հիսսիյաթը պաստըրմաղա
հաթթա էօլտիւրմէյէ սէպէպ օլուր:

Տիկէր պիր նախօշ ճիհէթ տէ չուրասը տըր:
Թիւրքիատա թիճարէթ գաիտէլէրինի պիլիլիւզ,
զէվալը թիւճճար օ զայր ի միւսաիտ հալ ու
քէյֆիլլէթլէր ալթընտա պիր փարչա սէրվէթ
էլտէ էթմէք իչին էփէյի տօլամպաճ հօլար-
տան կէլմէլի, պէլքի պիր աղ հիլէ, պիր գաչ
հալան, պիր միգտար «թէտպիր» վէ սաիրէ
գուլլանմալը, փէք օ գատար «իսթիգամէթ»
տէյէմէյէճէյին վասըթալարա միւրաճէաթ էթ-
մէլի: Պու չէյլէր Թիւրքիատա ումուսի օլտու-
ղու իչին թիճարէթ տաիրէլէրինտէ պէլքի ան-
լէրի փէք օ գատար թազպիհէ չայան սայմազ-
լար: Լաքին պու տիյարըն թիճարէթ գանուն-
լարը էփէյի ֆարղըլ տըր: Պուրատա մէյտան
վասի վէ իշտէ տահա գիյատէ իսթիգամէթ
մաթլուպ տըր: Լաքին պու տիյարտա էրմէ-
նիլէր թիճարէթ վէ իշտէ իլէրի կիթմէյէ չա-
ղըլըր իքէն, իհթիմալ օլապիլիւր քի, պաղըլար
էսքի պիլտիքլէրի գաիտէլէրի պուրտա տա
թաթպըզ էթմէք թէճրիպէսինէ տիւչիւյօրլար:
Պիր միւչքիլ տէ պէլքի չուրտա տըր: Պի-

զիմ տնայարտա փարա գաղանմագ կիւճ օլտու-
ղու իւրին, փարա սարֆ էթմէք տէ կիւճ տիր :
Նիւյէ զէնկիւնէրմիւզ փարաւարընըն քէյֆինի
չիմտիքինտէն չօգ զիյատէ չըգարապիւր իքէն,
փարայը սագլամաղա վէ օ քէյֆլէրտէն մահ-
րու՛մ գալմաղա ըսգի օլուրլար : Ամէրիգալը-
լար էօյլէ տէյիլ տիր, փարայը գօլայ գաղա-
նըրլար գօլայ տա խարճարլար : Պիր ամէլէ
կիւնտէ 30-40 դրչ, իւճըթ ալըր, օ գաւտար
տա խարճար : Պիր քիմսէ գօլայլըղլա եիւզ
պիւնէրճէ սօլար զաղանըր վէ օ փարանըն
քէյֆինի չըգարըր : Պու տնայարտա զէնկին օլան
էրմէնինին պիր կիւճիւրիւ տէ պուրատան նէշ-
էթ էպէպիւր : Ամէրիգա տօլարլարընա մալիք
օլունճա, պու փարալարը սագլամաղա չալը-
չըր : Քէնտիսի եինէ էնվէն թիւրքիա թաամ-
լարը եէմէյէ, էնվէն կիյինմէյէ, ատի եէրլէրտէ
հաչամաղա չալըչըր վէ փարա տիւքէնիւր տէյու
խայրխահ մագստէտէրէ վէրմէքտէն գաչընըր :

Իմտի Ամէրիգա էրմէնիւրիւ պու տնայարտա
փարա գաղանմաղա չալըչըրքէն, պու տնայարըն
թիճարէթ դաիտէլէրինի տէ էօրէնիպ անա
կէօրէ հաչամաղա սայ էթմէլի տիրլէր :

Ն/ու Եօրգ

Յ. Գ. Գ.

ԱՀՎԱԼ Ե ՀԱՋԸՐԷ

Մուգասսէս շէհրիմ պախըր.— Էտիրնէ մէ-
սէլէսի սահնէ ի սիյասէթտէ տուրան էն չա-
յան ը մէրազ պիր մէսէլէ օլմագտան տուր օլ-
մամը տըր : Մէսէլէյի գաթի սուրէթտէ հալլ
էտէճէք օլան գուվլէթին նէրէտէն կէլիպ մէ-
սէլէյի նէ՛ սուրէթլէ հալլ էտէճէյի մէճհուլ
տըր : Պու միւքիւլէյի հալլ էտէպիլէն գուվ-
լէթիլ ամիլլէր՝ Փէթրսպուրկ, Վիէննա վէ
Փարիզտէ պուլունտուղու կիպի, պու իւճ փա-
թախթլարըն հէր պիրինտէ տախի մէսէլէնին
սուրէթի հալլը իչինն ֆարգլը վասըթալար
հաղընտա տիւչինիւլմէքտէ տիր : Մ. Սաղա-
նօֆ թուրխան փաչայա վէ Պապ ը Ալլիյէ գաթի
պէյանաթտա պուլունարազ, մալիյէճէ պօյֆօր-
տան չօգ շէյ մէմուլ էտիյօր : Զաթէն Պապ ը
Ալլի՛ օրտունուն Մէրիճտէն էթէտէ պուլունան
Պուլար արազիսինտէն կէրի չէքիլմէսինէ էմը
վէրմիշ տիր վէ չօգ կէչմէզտէն էտիրնէյի տա-
խի թախլիյէ էթմէյէ իլգամ օլունապիլիւր :
Պրանսանըն թիւրքիայա դարչը մալիյէճէ պօյ-
քօթա իշթիւրաք էտէճէյի, քեարլը իմթի-
յաղարտան վագ կէչէճէյի վէ էօյլէճէ անլէ-

րի ըաղիպլէրինէ թէրք էտիպ Օսմանլը թէչէպ-
պիւսաթընա սարֆ օլունմուչ օլան 3,000,000,000
ֆրանգ Պրանսըզ սէրմայէսինի թէչիլքէյէ գօ-
յաճաղը չօգ մէհիթէմէլ կէօրիւնմէյօր : Կէչէն-
լէրտէ պիր Պրանսըզ պէլլի սէրմայէտար պէնի
թէչէմին էտիյօր իտիքի թիւրքիայա դարչը Պրան-
սանըն պօյքօթ էթմէսի իմքեանսըզ տըր վէ
չայէտ Պրանսա իգթիսատի մէնաֆիինի Բու-
սիանըն սիյասի մագստէլէրի ուղըրունա ֆէտա
էթմէմիշ օլսա իտի, միլիօնլարճա լիւրա
գաղանմըչ օլաճազ իտի : Պինաէնալէյի,
հալ ը հաղըրտա փէք սատէ՝ սէպէպլէրէ
մէսինի Պրանսա Բուսիանըն արգուլարը-
նա մուվաֆազաթ էտէմէյէճէք : Պինաէն-
ալէյի Մ. Փիչօն Պապ ը Ալլիյի թագիւղ
իչինն պաչգա վասըթալար տիւչիննէպի-
լիւր, լաքին մալիյէճէ պիր պօյքօթա
րիգա կէօսթէրմէյէճէք տիր : Վիէննա մէհաֆիլ
ի սիյասիյէսինտէ տախի մէսէլէյի պու նօգթա
ի նազարտան սէյր էտիյօրլար : Թիւրքիանըն
մագստի տէվամլը պիր հուտուտ էլտէ էթմէք
վէ գայ օլմուչ ասքէրի իթիպարընը կէրի իս-
թիհսալ էթմէք օլտուգճա, մէնաֆի ի միլլիյէ-
սինի նազար ը տիգգաթա ալաճազ տըր, մէ-
նաֆի ի միլլիյէսի իսէ էտիրնէյի սագլամաղա
միւսաիտ տէյիլ տիր : Շայէտ, Պրանսատան
պիր իսթիգրազ վագը օլաճաղընը ֆարգ էթ-
սէք պիլէ թիւրքիա՝ իւհագ էթտիյի չէհրին
մուհաֆազասը իչինն 200,000 ասքէրի ուղուն
միւտտէթ սիւահ ալթընտա սագլայամաչաճազ
տըր : Վէ նիհայէթ էր կէճ գուվլէթինի տա-
ղըթմաղա մէճպուր օլտուղունտա, Պուլարիա
էվրօփանըն ըրգասը վէ սիւանընըն գուվլէ-
թիլլէ էտիրնէյի իսթիւրտա էտէճէք տիր : Պու
սուրէթի հալլ փէք ուղուն օլտուղու իչինն
գանաաթպախշ տէյիլ տիր : Էյէր էվրօփա իթ-
թիհատ էտէրսէ պիր հաֆթա զարֆընտա է-
տիրնէյի գան տէօքմէյէրէք թախլիյէ էթտի-
րէպիլլըր, լաքին էվրօփանըն տա իթթիհասը
խայալ կէօրիւնիւյօր :

Տէյի թէյիկրաֆ

ՏՐ. ՏԻԼԸՆ

Միւնքիւնա ը Ամերիգա վի ճալիօն.— Միւճ-
թէմա ը Ամերիգայա հիճրէթ էտէնլէր իսթէր
Գաթօլիք, իսթէր Փրօթէսթան, իսթէր Եւ-
հուտի վէ տինսիյ օլտուն, եախօտ ինկիլ-
թէրրա, Ալմանիա, Բուսիա, իթալիա վէ ճա-
փօնտան հիճրէթ էթմիշ օլտուն ֆարգ էթմէք,

պիղ անլեր իլէ ատալէթ վէ հիւսն ի նիյէթլէ մուամէլէ քէթմէք կէրէյիլ: Մուհաճիր՝ սահիպ ի հայսիյէթ, միւսթագիմ իսէ պիլա չիւպհէ շայանը հիւրմէթ ու րիայէթ տիր: Տախմա գափուլարըմըգտան մէմլէքէթիմիզէ տախիլ օլան պիլ-ճիւմլէ քէմէպիլէրէ վազիֆէմիզի իֆա քէթմէլլիլիլ: Պու մէմլէքէթէ նիզամի պիր թարգտա տախիլ օլուպ, նամուսը տաիրէսինտէ հաշայան հէր մուհաճիրէ գարչը, մէտէնիյէթին, վէ ախլազըն թալէպի պու տըր: Պու խուսուս հէր Ամէրիգալը իչիւն խուսուսա հէր պիր հիւքիւմէթ իչիւն պիր ֆարզ տըր: Մր. Բուզ-վէլթին շու սէօզլէրինէ հէր Ամէրիգալը միւթթէֆիզիլ էֆքեար տըր: Պու մէմլէքէթտէ հաշայան պիլ ճիւմլէ ճափօնլըարա թէար-րուգտա պուլուումադ, թէհիլքէլի վէ Ամէրիգայա հազըշմայան պիր մուամէլէ տիր: Գալիֆօրնիա գանուսչինսալարընըն ճափօնլար ալէհինէ վազ էթմիշ օլտուզլարը գազմանին մէմլէքէթիմիզ թարաֆընտան հիւսն ի նիյէթլէ տօղրու վէ հազդ կէօրիւմէտի, վէ տախմա անլէրին մուհաճիրէրէ գարչը նէզաքէթլի, ինսանիյէթիլքէրանէ մուամէլէլէրտէ պուլուումալարը հազդընտա թէլզինաթտա պուլուումալտու: Էլիէվմ Միւճթէմա ը Ամէրիգատա հաշայան հիւզ միլիօնլարճա ասէմլէր պիր միւթթէհիտ պէտէն, պիր ճէմաթ օլմալը տըրլար: Պու միւթթէհիտ պէտէն, պու հիւզ միլիօնլարտան իպարէթ օլան ինսանլար քիւթլէսի էյէր հաշայաճադ իսէ իտիալը պիր, մագսէտի պիր, ատէթի պիր, թալիմի պիր, լիսանը պիր, սըֆէթ ը մախսուսէսի պիր օլմալը տըր: Պու իթթիհատ օլմազսա հալըմըզ, Պալգան վէ Ասսթրիա-Մաճարիսթանընքինտէն ֆարզը օլմայաճադ տըր: Պու կիւն Ասսթրիա-Մաճարիսթան մէվճուտ իսէ տախիլի վէ թապիլ իթթիհատ նէթիճէսի տէյիլ, իլլա հօգալըտան կէլէն պիր նուֆուզ, պիր գուվլէթ նէթիճէսի տիր: Էյէր մէմլէքէթիմիզին միւթթէլիֆ գըսմլարընտա պուլուուման միլլէթլէր, մէսէլա Միննէսթատա պուլուուման Սքանտի-նալիանլար, քէնտիլէրի Սքանտինալիալը, Սինսինաթիտէ հաշայան Ալմանլար, քէնտիլէր քէնտիլէրի Ալման, Նիւ Եօրգտա իսքեան էտէն իթալիանլար քէնտի քէնտիլէրի իթալիալը, Պօսթօնտա թէվաթուս էթմիշ օլան իրլանտալըլար քէնտիլէրի իրլանտալը տէյու տիւչիւնիւպ տախմա ասլ վաթանլարընա մէրպութ օլտուզլարընը սէրիսաթը էտէրէք մուա-

մէլէ էթմիշ օլտայտը, տիւնհատա պիզիմ մէմլէքէթտէն տահա փէրիշան օլըր մէմլէքէթ խայալ էտիլէմէզ: Լաքին պէրէքէթ վէրսին քի հէր քէս քէնտինի Ամէրիգալը տէյու տիւչիւնիւր վէ մէլիուզ օլան միւլքիւլաթըն քեաֆֆէսի պու սայէտէ տէֆ էտիլիր: Գանատա Ֆրանսըզլարընտան պիր պէօյիւք գըսմը Նիւ ինկլէնտին շէմալընտա Ֆրանսըզ գալմաղը թէրճիհ էթտիլէր: Իճթիմաի, սիյասի, սէնաի միւլքիւլաթ գուհուրա կէլաի: Իթալիալըլար, ֆապրիգալարտա հազարէթէ ոզրատըզլարընտա մուխալէֆէթ վէ մուխասէմէթ մէյատանա կէլտի: Ամէրիգալըլըզ թասալվուրու գուվլէթլի օլմալը, վէ պիլթիւն հիճրէթ մէսէլէլէրի պու նօզթա ի նազարտան թէտղիզ էտիլմէլի տիր: Ճափօնլար մէսէլէսի տախի անճագ պէօյլէ հալ էտիլէպիլիր: Ճափօնլարընա՞սըլ պիզէ գօմշու տէյու թանըյըպ անլէրէ հիւրմէթ րիայէթ էտէպիլիրիզ վէ այնի վաթթտա տախի պիր Ամէրիգալը միւթթէհիտ պէտէն օլուրըզ: Պու սիւալը պէրվէճհ ի աթի իւշ վասըթա իլէ հալ էտէպիլիրիզ: 1. Ճափօն իլէ Միւճթէմա ը Ամէրիգա էօյլէ պիր անլայըշա կէլմէլի տիր քի ճափօնլար պէտէնէն Ամէրիգայա հիճրէթ էտէրէք պիզէ իզթիսատի, իճթիմաի սըզընթը վէրմէսինլէր: 2. Էլան Ամէրիգատա պուլուուման ճափօնլարը Ամէրիգա թապասը տէյու գապուլ էթմէք վէ հէնի կէլէնլէրի տէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան փասափօրթը վարսա գապուլ էթմէք: 3. Ամէրիգա հիւքիւմէթի փասափօրթսըզ պուրտա եէրլէշմիշ օլանլարը տա Ամէրիգաան թարտ էտէճէյի հազդընտա մէզուսիյէթ ալմալը: Պէօյլէ պիր անլայըշա կէլինիրսէ Ամէրիգա վազիֆէսինի էյի իճրա էտէր, վէ ճափօն հիւքիւմէթի տախի, սէյահ, թալէպէ, թիւճճար հալընտա Ամէրիգայա կէլէն ճափօնլարըն թահթ ը թէէմինաթտա օլտուղընա, անլէրին րիայէթ վէ հիւրմէթէ մագհար օլաճագլարընա էմին օլուր:

Նէյըն

Պաֆրեշ մուահեհեհի.— Բուսիա մաթպու-աթը Սըր Էսուըրտ Կրէյին ալմա գամարա-սընտա Թիւրքիայը սազընտըրմասընա չօդ է-հէմմիյէթ վէրմէյօր: Մր. Ասգուիթ տախի պուլուուման պիր այ գատար էվվէլ փէք գաթի վէ շէտիտ պիր լիսանլա Թիւրքիայը Պիրմէնկէմ-տէ իրատ էթաիյի նութգուլա թէհատ էթմիշ

խտի, լաքին նէթիճէսի Թիւրքիանըն տահա գլխատէ Թրակիայը թահչիտ էթմէսի վէ 250,000 ասքէր սէվզ էթմէսի օլմուշ տըր: Ալմանիանըն Պալզան սլխասիյաթընա գարըշմասը վազիյէթի էփէյի թէպտիլ էթմիշ տիր: Գայզէրին՝ Պուքըշ մուահէտէսինին էսասընը չըզմագտա վէ անըն գաթի օլտուղուհու իլան էթմէքտէ փէք պէօյիւք րօլու օլմուշ տըր: Հաթթա Բուսիանըն Փանսղալիսք զազէթալարը, պու մուահէտէսինին թէպտիլի իչիւն Բուսիա վէ Աւսթրիանըն իսրար էթմէյէճէքլէրինի պէյան էտիպ մուահէտէսինին գաթի օլտուղուհու գապուլ էտիյօրլար: Գօնսէրքին հիչ պիր ազասը, Թիւրքլէրի էտիրնէտէն չըգարմագ իչիւն սիլահա միւրաճաաթ էթմէյի տիւչիւնմէյօր վէ Բուսիանըն Թիւրքիայա գարըշ վէսաաթի թաղիգիյէյէ միւրաճաաթ էթմէյէճէյի կիւն պէ կիւն տահա աչիքեար օլույօր: Բուսիա զազէթաճըլարընըն էփքեարընա կէօրէ ինկիլթէրրանըն Պալզանլարտան սօղրուտան հախօտ սօլալըտան հիչ պիր մէնֆաաթը եօգ տըր: Պունուհա պէրապէր, պիր իսլամ տէվլէթի հալինտէ, Հինսիսթան իսլամարընըն տիրի հիսսիյաթլարընըն թահրիք էթմէմէքլէքտէ սօղրուտան մէնֆաաթը վար տըր: Պունտան սարֆը նազար ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին Պալզանլարտա էվրօփայա փօլիսլիք էթմէյէ հիչ պիր նիյէթի եօգ տըր: Չօգ կէչմէզտէն պու փիւրիւզլիւ մէսէլէլէր հալլ օլունուպ Պուքըշ մուահէտէսի գաթի սուրէթտէ գապուլ օլունաճագ տըր: Շունանլար Գավալալը սազլայաճագլար վէ Լնօս-Միտիա հուտուտընէրինէ Մէրիչ հուտուտու գաիմ օլաճագ տըր: Իշթէ Բուսիա մաթպուաթընըն էփքեարը պու մէրքէզտէ տիր: Բումանիանըն Պալզանլարտա մէյտանա կէլէճէք պիր իթթիֆագը էրպաա հախօտ խամիսէնին պաշընա կէչմէք իչիւն թագիպ էթմէքտէ օլտուղու մահիր սլխասէթ՝ Ալմանիանըն մուալէնէթիյլէ մուվաֆֆադիյէթլէ նէթիճէփէզիր օլաճագ կէօրիւնիւյօր: Պէօյլէսի պիր գօնֆէտէրասիօն վիճուտէ կէլիւսէ, իթթիֆագը միւսէլլէսէ մի մէյլ էտէճէք եօգ իսէ պիթարաֆ մը գալաճագ սիւալը զայէթ հայաթի պիր մէսէլէ տիր:

Անհսիսքան անվալը. — 1913 Յուլիս 25
Թէհրան սօգազլարընտա ափանսըզ Պախթիարիլէր իլէ հէնի թէչէքքիւլ էթմիշ օլան ժան

տարմալար արասընտա պիր սիյասի զավզա տըր պաշլատը: Սէպէպի նէ պիր դաչ կիճէ էվլէլ պիր Պախթիարի իլէ ժանտարմալարըն սէրխօշլըգ միւնասիպէթիյլէ օլան միւնազաա սընտա պիր դաչ ատէմին էօլմէսի վէ նէ տէ պիր աչ էվլէլ պիր թաղըմ ժանտարմալարըն իքի Պախթիարիլէրտէն սիւահլարընը գապթ էթմէսի օլմուշ տըր: Պունլար զաթէն մէվճուտ օլան մուխալիֆ Փըրգալարըն կէրկինիլինի թէզեիտ էթմիշ տիր: Փէնճէնպիհ կիւնիւ էօլլէտէն սօնրա սաաթ պիր պուչուգ րատտէլէրինտէ աթլը վէ միւսէլլահ պախթիարիլէր չէհրին պէլլի սօգազլարընը գապթ էտիպ մէվգի թուլտուլար: Պիր դաչ տագիգէ սօնրա, իսվիլլիլէր իլէ իտարէ էտիլէն ժանտարմալար տաիի չէհրին Թօփհանէ գըսմընտա մէվգի թուլտարագ էհալինին կէչիպ տէօնմէսի հէր թարաֆտան իմքեանսըզ օլտու: Շու հալը կէօրէն էհալի տէնչէթէ կիրիֆթար օլարագ տիւքեանլարը գափալըպ գաչըճմագա պաշլատը: Իքի թարաֆտան մուհարէպէ պաշլատը, զավզա սիյասի պիր չէքլ ալտըղընտան էհալի գօրգույօր իտի, պիւթիւն սօգազլարտա հէր թարաֆտան գուրչուն հաղմուր կիպի հաղմագտա իտի, Բուս վէ ինկիլիզ գօնսօլալարընըն չու իթթիլալը մէն իչիւն սէյֆիյէտէն չէհրէ կէլմէլէրինէ րաղմէն մուհարէպէ 7 սաաթ տէվամ էթտի, իքի թարաֆտան 15 հարալը վէ 8 մագթուլ տիւչտիւ: Շու տիվանէճէ օլան մահարէպէտէն սօնրա պիւթիւն Պախթիարիլէր Սարտար Պահատուր վէ Սամսամ Սուլթանա խանէսի էթրաֆընա թօփլանսըլար: Պիր աղ սօնրա ժանտարմալար 200 գատար Պախթիարիլէրի մուհասէրէ էթտիլէր, իսվիլլի վէսթտանը էհալինին հուղուրընտա րէսմէն պէյան էթտի քի «10 տագիգէյէ գատար Պախթիարիլէր սիւահլարընըն վէ ֆիշէնկիլէրինի թէսլիմ էթմէզլէրսէ հէփիսի պիրլիքտէ գուրչունա թուլթուլաճագլար:» Պէօյլէսի պիր թէքլիֆի գապուլ էթմէք Պախթիարիլէր իչիւն էփէյի կիւն իտի, լաքին իթաաթա մէճպուր օլտուլար: Հէփիսի սիւահլարըն թէսլիմ էտիպ սաւվուշուպ կիթտիլէր: 15 տագիգէ սօնրա 600 գատար ժանտարմալար մուգիգա իլէ մուզաֆֆէրանէ պիւթիւն չէհրի տօլաշտըլար: Իսվիլլի մէմուր Պախթիարի պէյլէրինի զիյարէթ էթմիլլէր իսէ տէ հիչ պիրինի պուլամամըլար տըր: Շիւպիսիզ Պախթիարիլէր պու չէրէֆսիզլիլ չէքէմէզլէր, էր եա կէճ պիր թաղըմ սիյասի զավզալարըն գաւհուրը փէք մէօնէթմէլ կէօրիւնմէքտէ տիր:

Էրմեկնի խոսքնսրը.— Ուզոն վագրութան պերու Թիւրքիստա իճրա էտիլէճէք իսլահաթ հազարնտա տիւվէլ ի մուազզամա վէ տէվէթ ի ալիյէ արասընտա ճէրէյան էտէն միւզաքէրաթ միյանընտա պիր տէ էրմէնիսթան իսլահաթը մէսէլէսի ֆիքրէրի մէշղուլ էթմիշ տիր : իսլահաթ կէսէն կիւնտէն պերու էրմէնիսթան իսլահաթը մէսէլէսի եէնի պիր չիտաթէ վէ ճիւնէթ քէսպ էթմիշ տիր : Մէրքէզի հիւքիւմէթէ գարչը փրթէսթօլար 1894-96 թարիսլէրինտէ օլանտան տահա չէսիտ վէ քէսիւր տիր : 1908 ինգըլպը պիր վագր իսլահաթ իւմիտլէրի, միւսաւագր թասաւվուրընը թէսիս էտէրէք զանն էտիլտի քի պու կիպի փրթէսթօլարա նիհայէթ վէրիլէճէք իտի : Լաքին պու իւմիտլէրէ րաղմէն էլէսիւմ էրմէնիլէրին հալ ու անվալը իսթիպտատ տէվրէսինտէ օլանտան ֆարգըլը տէյիլ տիր, հալ պէօյլէ տէվամ էտէրսէ նէթիճէ իֆթիւրաք թասաւվուրընա դատար կիւտէճէք տիր : Պու կիւն մագիտէ օլտուղը կիպի դայրի նիզամի պիր հարէքէթ տէյիլ իլլա տահա էնլիյէթլի վէ րէսմի ատէսլէր, պիզգաթ էջմիաթին Կաթողիկոսը վասըթասը իլէ էրմէնի մէսէլէսի իլէրի սիւրիւմէքտէ տիր : Պունըն իսթէսիւրի էվրօփատա 18 սէնէ էվվէլէրինտէն փէք միւսսիւր օլաճագ տըր : էրմէնի մէսէլէսին չու եէնի սաֆհէսինի միւսմիր գըլաճագ օլանտիկէր էնէմիլէթլի նոգթա, սօն սէնէլէրտէ Բուսիանըն էրմէնիլէրէ էվվէլէրինտէն ֆարգըլը պիր հիւսն ի թէվէճճիւհ կէօսթէրմէսի տիր : Կովկաստա պուլոնտան Չարըն վէքիլի Վարացօֆ-Տաչքօֆ սօն եէտի սէնէ գարֆընտա թահթը թէպալիյէթլինտէ պուլոնտան 1,600,000 էրմէնիլէրին հիւսնի թէվէճճիւհիւսիւ գազանմաղ իչիւն լաղըմ կէլէն թէտապիւրի իսթիմալտան ֆարիղ կէլմէմիշ տիր : Սօն վագրլարտա, պիզգաթ Չար հազրէթլէրինին քէնտի քէնտինէ էջմիաթին Կաթողիկոսընա թագտիւմ էթմիշ օլտուղը նիւշանը ալիշան՝ անըն էրմէնիլէրէ տողրու օլանտիւսն ի նազարընըն տէլիլ ի պահիրի ատտ էտիլսէ կէրէք տիր : 18 սէնէ մուգատտէմ էրմէնի հարէքէթլինտէ մուգթէտիր լիարըլար, պէլլի պիր մագսէտ եօգ իքէն, փրէնս Լապանօֆ տախի էրմէնիսթանտա պիր էրմէնիսթան Պուլղարիասը թէչքիլ էթմէյէ գարչը կէլլօր, տահա տողրուսը խաւֆ էտիյօր իտի : Պու կիւն իսթէսլէ քիւլլիյէն ֆարգըլը պիր սաֆհէյէ կիրմիշ տիր, պու կիւն Թիւրք հիւքիւմէթի Ատանա վատիլէրինտէն թա Կովկաս հուտուտունա գատար եայըմըչ, Բուսիա կիպի գուվվէթլի պիր տէվլէթլին մուազզանէթինէ մագհար օլուլ օլանտ 3,000,000ը միւթէճաւըլը էրմէնի միլլէթլինի դօնթրօյ ալթընտա Կաթողիկոս, փաթրիք վէ մէճլիս ի միլլի իտարէսի թահթընտա իսլահաթ թալէպի գարչըսընտա պուլոնտույօր : Թալէպ սըրֆ Բիւրալէրին թէար-

րուզընտան մասունիյէթ վէ իտարէ ի մահալլիյէ տիր : Շու խուսուստա սօն կիւնտէ փաթրիք հազրէթլէրի միւրաճաթ էթմիշ իտի, լաքին պիր սէմէրէ հասըլ օլմատըղընտան, փրթէսթօ հալընտա իսթիֆասընը վէրմիշ տիր : Մայիստէ թէքրար մէճլիս ի միլլի (Երեսփոխանական ժողով) գապլինէյէ պիր մուլթիւրէ թագտիւմ էտէրէք լաղըմ օլանտ իսլահաթըն իճրասընը թալէպ էյլէմիշ իտի : Մահմուտ Շէվքէթ փաչա մէքքիւր մուլթիւրէյէ ճէվապէն «Բիւրալէրի գապթ էթմէք իչիւն փարայա վէ ատէմէ իսթիյաճըմըլ վար սըր : Պալգան մէսէլէսի պիթմէտիքճէ տէ անլէրի էվրօփատան էլտէ էտէմէյիլ» տէմիշ տիր : Մէրքէզի հիւքիւմէթլին տախի իւլ էվգաթ էտիլէն չէվալարա, թագտիւմ էտիլէն մուլթիւրէլէրէ վէրիլէն ճէվապ, պիրաղ տահա սապը էտինիլ, սապը, սապը, վէ թէքրար սապը : Իշթէ չէօյլէ պիր հալ ու քէչֆիյէթ հէն կիւմընտա Բուսիանըն միւտախէլէսի վուգուա կէլտի : Յունիս 7 տէ Մ. Սազանօֆըն թէչէպ պիւսի իլէ Իսթանպուլ սէֆիւրէրինէ 1895 Մայիս 11 իսլահաթ լաիհասը էսասը իւզէրինէ պիր եէնի փրթէ թէրթիպի իչիւն էմը վէրիլտի : Շու նոգթա տախի ունուտուլմամալը սըր : Տէվլէթլէր էրմէնի մէսէլէսինի սըրֆ էրմէնիլէրին մէնֆաթը վէ խաթըր իչիւն տէյիլ իլլա անտէն քէնտիլէրին տէ պէօյլէք պիր էսթէրէսօսը վար սըր : Մալիւմ օլտուղու իւզրէ Ատանա վէ Իսկէնաէրուսն ճիհէթլէրինտէ քիւլէրէք էրմէնիսթան թէսմիլէ էտիլէճէք գատար էրմէնիլէր վար սըր : Շու հալտա Ալմանիանըն տախի չու մէսէլէտէ միւտախէլէսի լապիւս օլաճագ տըր : Պինաէնալէյէ էրմէնի մէսէլէսինէ Պէրլին մուսհէտէսինէ իմզա էթմիշ օլանտ պիւթիւն տէվլէթլէր իշթիւրաք էտէճէքէր տիր : 1895 Մուահէտէսի, Պէյն էլ միլլէ մէվլուտ օլանտ սիյասէթ մաքինասընա փէք պաթի իւլ հարէքէ պիր սըրֆէթ վէրմիշ տիր : Մէքքիւր մուահէտէ թաթպիղէ պաչար պաչաւմաղ, տիւվէլ ի մուազզամա մէյանընտա էքսէրիյէթ ի արա օլմատըղընտան պըրըլաճագ տըր : 6—7 սէնէ մուգատտէմ Մակիդոնիանըն իսլահը մէսէլէսինտէ էվրօփա, մալիյէ դօնթրօլը վէ պէյն էլ միլլէ ժանտարմա թէսիսինէ մուվաֆֆագ օլտու : Պունլար նէտէն էրմէնիսթան իչիւն տախի իճրա էտիլէմէսին : Պու մէսէլէ հագընտա հէր նէ տէ սէօյլէնսէ չու նոգթա փէք սարիհ տիր : Ես էվրօփա միւլթէհիտէն հալը հազրը մէսէլէլէրի հալ էտիպ ասայիչի թէչէմին էտէճէքէր, ես տա, իսթիլաֆա տիւլիւպ Թիւրքիա մէսէլէսի եէնի պիր սաֆհէյէ կիրէճէք տիր :

Տեյիլ Թեքիւրաֆ

Բուսիս վե Ծրանսա . — Եռ սօն հաֆթա զապֆընտա Բուսիս իլէ Ծրանսա պէյնինտէ ֆիքրլէրի մէշղուլ էտէն Գաւալա վէ էտիրնէ մէսէլէսի օլմուշ տըր : Բուսիս Գաւալանըն Պուլղարտա , Ծրանսա իսէ Եռնանիսթանտա զալմասընը արգու էտիրօր իտի : Օգոստոս 8տէ Պուքրէշ միւսալահասը իմզալանաղը կիւն , Բուս սէֆիրի Բուսանիա խարիճիյէ նազըրընա մուահէտէնին թասիլի լուղումը հազըրնտա սէօյլէր իքէն , աշի կիւնստէ մէշհուր պիր Բուս սիյասիյունը մէշքիւր մէսէլէ հազըրնտա շէօյլէճէ միւթալաա պէյան էթմիշ տիր : «Գաւալա Պուլղարա վէրիլմէլի տիր , Պուլղարըն պիր լիմանա ինթիյաճը պէտիրէ տիր , նէ Տէտէ Աղաճ , նէ տէ էնոս պու ինթիյաճը զաիլ էտէմէշ : Եռնանիսթանտա զարշը պիր ասալէթիլիլ Խօզ , անճազ ձէզաիր ի Պահրը Սէֆիտտէ վէ Պալզանլարտա միւլաղէնէնին պէզասընը արգու էտէրիլ : Եռնանիսթանտա Չանազգալայա սօղրու թէրազըր էթտիքճէ պիզիմ իչիւն էհէմ օլան նօղթա օրալարտա Եռնան պայրաղընըն Խալընը կէօրիւմէսի տիր : Եօզ իսէ ճէնուպտան կիրիտ վէ սահիլլէրտէ տաիւ ասալար Եռնանա մէնսուպ օլտուգճա , ձէզաիր ի Պահրը Սէֆիտ պիր Եռնան կէօյիւ օլաճազ տըր : Պոնտան մատա փարիլ պիլիմ Վիէննատան գիյատէ Պուլղարփէրվէր օլտուղումը պիլմէլի տիր :» Իստի Բուսիս չու իքի նօղթայա իսթինատէն Գաւալանըն Պուլղարա վէրիլմէսին թալէպ էթմիշ տիր , պիրինճի սիյասի սէպէպլէրտէն նաչի Բուսար իռնանիսթանըն Պօղաղարա սօղրու թէրազըրըն կէօրմէք իսթէմէյօրլար : Իքինճի թարիխի սէպէպլէր , Բուսիս քիւլիւք Սլավ պիրտտէրի օլան Պուլղարը թէրք էթմէք իսթէմէյօր : Ծրանսա մէշքիւր միւթալաալա չու վէճհլէ ճէվապ վէրտի , «Բուսիս հէր հալտէ Գաւալա մէսէլէսինի Պալզան մէսէլէսի տէյու թէլազգըր էտիրօր , հալպու քի պիղճէ Գաւալա Պահրը Սէֆիտ մէսէլէսի տիր , անըն իչիւն Ծրանսանըն չու մէսէլէտէ թասալվուրը միւսթէնա պիր սըֆէթի հաիլ տիր : Մալիւմ տիր քի էօթէտէն պէրու , Ծրանսա իլէ Եռնանիսթանտա արասընտա , պահրի տաիթէտէ պիր իշթիրաքը ամէլ վար տըր : Ծրանսա Տօյրան վէ կէվիլէ մուհարէպէլէրինտէ Ծրանսըզ զապիթանը վասըթասըլլա , Եռնանա Խարսըմ էթտի իսէ , մէմուլ էտիրօր իտի քի , Պահրը Սէֆիտ մէսէլէլէրինտէ պիր միւշքիւլաթ զուհուրընտա

Եռնանիսթանտա Ծրանսայա պահրէն Խարսըմ էտէճէք տիր : Պիր պաշգա ճիհէթ իսէ Ծրանսանըն Եռնան թալիւ ու թէրպիլէսինին վէ թէմէտտիւնինին պիր համիալ օլմասը տըր : Իմաի պուրատա տաիլի Ծրանսա հէման աշի իքի սէպէպլէրէ իսթինատէն հազըրըն մուհաֆազա էթմէք իսթէյօր : պիրինճի սիյասի սէպէպլէր , Եռնանիսթանտա Պահրը Սէֆիտին չարգընտա իւճհանիլլէթէ մալիք օլմալը տըր , շէօյլէ քի , հիյն ի հաճէթտէ իթթիհաա ը սէլէսէ տօնանմասընը պիր վազիթ իչիւն մէշղուլ էտէպիրսին : Իքինճի թարիխի սէպէպլէր , Խանի փարիլ իլէ Աթինա արասընտա թալիւ ու թէրպիլէ վէ թէմէտտիւն ալազասը տըր : Ծրանսա իլէ Բուսիս արասընտա իսթիլաֆը մուճիպ օլան իքինճի նօղթա էտիրնէ տիր , պու մէսէլէ հազըրնտա էտասէն միւթթէֆիլ օլուպ թարգը հալլընտա անճազ մուլթէլիֆ տիրլէր : Մէշքիւր տէվլէթլէր էտիրնէնին Պուլղարա իասէսինէ հէմէֆքեար տըրլար : Լաքին կէնճ թիւրքլէրին աչրգտան աչրղա էտիրնէլի թէրք էթմէլէճէքլէրինէ տաիր պէյանաթը , հաթթա Սատրազամ Սաիտ Հալիմ փաշանըն «Թիւրքլէր պիւս պիւթիւն մահվ օլաճաղարըն տա պիլսէլէր էպիրնէլի թէրք էթմէլէճէքլէր» կիպի իսպարաթը Բուսիս վէ Ծրանսայը չաչրթմըշ տըր : Տէվլէթլէրին հալլ էտէմէյուպ տէ իսթիլաֆ էթտիքլէրի նօղթա տա պուրատը օլմուշ տըր : Լաքին հէր նէ տէ օլու Բուսիս Ծրանսայա չու իքի նօղթատա կիւճէնմիշ տիր , Խանի , Ծրանսանըն սօն գէման կէվլէք փօլիթիգասը Բուսը Գաֆգասիս հուտուտարընը կէլմէտէն մէն էթմիշ վէ թիւրքիլայա փարա իղրազ էտէնլէրին թամանը զապիթ էտէմէմիշ տիր , հաթթա Բուս «էտիրնէտէ պուլուանա ասքէրլէր Ծրանսա փարասը իլէ պէսլէնիյօրլար» տէմէլէ պիլէ ճէսարէթ էթմիշ տիր : Լաքին Ծրանսա չու խուսուտա քէնսի քէնտինի թէպրիլէ էտիպ տէյօր , «Թէմմուլ ճնտան սօնրա թիւրքիա իքի մէնպատան , Խանի Տիւլունը Ումումիլէտէն 700,000 վէ Բէթիտէն իսէ 1,000,000 Օսմանլը լիրասը ավանս ալմըշ տըր , մէշքիւր իքի ավանս տաիլի պաղէն Ծրանսանըն րէյինէ րաղմէն իճրա էտիրմիշ վէ պաղէն տէ օ կիպի տաիրէլէրէ միւտալիլէլէ հազըր օլմասըղընտան էտիրնէ մէսէլէսինտէ թիւրքլէրին իսրար էտիպ տուրմալարընտան տօլայը մէսուլիլէթ զապուլ էտէմէշ : Մէշքիւր իքի մէսէլէ տօլայըն իլէ Ծրանսա վէ Բուսիս Խէքսիկէ-

ընդէ Եփէյի խիթապ ու իթապտա պուլուն-տուղարընտան պու մէսէլէ փէք միւշէվլէյ պիր հալտա տըր, սոն կիւնլէրտէ Բուսիա Պուք-րէշ մուահէտէսինին թէքարէն թէտգիզի մէ-սէլէսինտէն վազ կէշտիյինի պէյան էթմիշ իտի լաքին աջնի ղէմանտա տիւվլէլ ի մուազղամա թիւրքիա էտիրնէտէն ասաքիրինի չէքինճէյէ գատար, թիւրքիա իլէ հէր հանկը մուամէլէ ի մալիյէնին գաթ էտիւմէսինի թէքլիք էթմիշ տիր: Շու վազըրա կէօսթէրիյօր քի Բուսիա էտիրնէտէն վազ կէշմէյէճէք տիր, պինաէն ա-լէյ հվրօփա միւվազէնէսինին ղիյր ու ղէպէր օլաճաղը Եփէյի միւշթէմէլ կէօրիւլմէքտէ տիր:

Արնալուսյուզ. — Պունտան էվլէլ պէշ տէ-ֆա Արնալուսյուզ էյալէթինի տօլաշմըշ օլ-տուղում հալտա, պու տէֆատա Տուրացցօ, Գաւալա, Վալօնա, Պէրաթ, Էլպասան, Օխ-րիտա կէօլիւ թարիգիլէ ալթընճը պիր սէյիա-հաթա մուվլաֆֆաղ օլտոււ: 23 կիւն միւ-թէմատիէն աթ իւզէրինտէ էթտիյիմ շու հօլ-ճուլուգտան Արնալուսյուզ հազընտա թէշքիլ էթտիյիմ թասալվուր շու տըր: Իսթիզալիյէր վէ ես մուխարիյէրէ խանիշիէր պիր Արնալուս Կնալիսի հօգ Տըր: Պիր ազ տահա իլէրի կիտէ-րէք Արնալուսյուզ հօգ Տըր տէմէյէ իճթիսար էտէճէյիմ: Պիր գապիլէ, պիր ճինս վար, լա-քին միլիյէրիս Կաւաի իւնսիւրիսինսին հիշ պիրի մեկմոս ճիշիլ Տիր: Նէ միլլէթ թասալ-վուրը, Նէ լիսան վէ էտէպիյաթ, Նէ թարիսի միւշթէրէք մէվճուտ տէյիլ տիր: Իսլամլար Իսլամլարըն, Օրթօտօքսլար Բումլարըն, Գա-թօլիւրէր իսէ Լաթիլիւրին թասալվուր վէ թալիմ ու թէրպիյէսի թէէսիրի թահթընտա թէրազըն էտէպիլմիլէր տիր: Խրիսթիյանլար տիկէրլէրտէն միւթէրազը վէ միւթէմէտտին տիր: Պիւթիւն Արնալուսյուզտա միւշթէրէք օլաճ խոսոստ տէրէպէյլիք ուսուլընըն ղուլ-մը վէ թազերիզի տիր: Պունտան մատա սանքի պաշգա հիշ պիր խոսոստա ֆարզը իւնսիւր արասընտա իշթիրաք հօգ տըր: Խրիսթիյանլար էթրաֆտա պուլունտան Խրիսթիյան հիւքիւմէթ-լէրտէն պիր մուալէնէթ պէքլէտիքլէրի կիպի Իսլամլար տա իւմիւտլէրինի հալը հազըր թիւրք հիւքիւմէթինին իւզէրինէ գօյմըշ տըր-լար: Շուրասը շայանը տիգգաթ տըր քի Իս-լամ Արնալուս իլէ Խրիսթիյան Արնալուս միլյանընտա հիշ պիր միւշթէրէք աշվալ օլմա-տըղը գանըն փէք գաւի տիր: Իսլամլարըն պիրիճիք արզու վէ մագսէտլէրի տինտալարը

իլէ հալտաշ օլապիլմէք տիր: «Հիւրրիյէթ, իս-թիգլալիյէթ վէ մուսթարիյէթ»-ին քէնտիլէրճէ հիշ պիր մանասը հօգ տըր: Ֆուրսաթ տիւշ-տիւքճէ անլէրէ Վալօնա հիւքիւմէթինին մագ-սէտի վէ էվրօփա հիւքիւմէթլէրի թա-րաֆընտան թային էտիլէճէք՝ օլան էվրօփալը Խրիսթիյան պիր փատիշահըն հալոտ փրէնսին, պու մէմէքէթէ կէլիպ Արնալուսյուզ թաիւ-թընա օթուրաճաղը հազընտա սէօյլէտիյիմտէ պիր պիրինին եիւզիւնէ պագարաք, «Խայր է-ֆէնտիւմ, պիզ Խրիսթիյան փատիշահ իսթէմէ-յիզ, օ պիզիմ տինիմիզի էլիմիզտէն ալըր» տէյու ճէվապ վէրտիլէր: Պաղըլար տա, «Օս-մանլը փատիշահը պիզի անլէրէ թէսլիմ էթ-մէյէճէք» իթիգատընտա տըրլար: Արնալուսյուզ Պիզգաթ սոն մուհարէպէլէրտէն պիլէ պիսապէր տիրլէր: Մէսէլա Սըրպըն Արնալուսյուզ քէօյլէ-րինտէ պիր վազըթ գալմասը վէ սօնրա չէքիլմէսի վազընտըն փատիշահընը պէօյլէ էմր էթմիշ տիր տէյու թէֆսիր էտիյօրլար: Չիւնքի ղանն էտիլիյօր քի, իսթիգլալիյէթին մանասը էվրօ-փա գանունը էսասինին թէսիսի վէ անըն Նէ-թիճէսի օլարագտա գանուն հուղուրընտա հէր ֆէրտին միւսալի առտ էտիլմէսի, մէքթէպլէ-րին մէղունիյէթինին իլղասը վէ Իսլամ էքսէ-րիյէթինին հաքիմ տէյիլ մահքիւմ պիր հալա իֆրաղ էտիլմէսի տիր: Չաթէն Վալօնա գա-պինէսի իսթէտիյի կիպի իտարէյէ պաշլամըշ տըր: Օրթօտօքսլար տաիմա թէպիտ վէ թարտ վէ թէատտի էտիլմէքտէ տիրլէր: Պիր իլթիճա էտիպ մուալէնէթ թալէպ էտէճէք եէրլէրի հօգ տըր: Օրթօտօքսլար չիմալտան Սըրպա վէ ճէնուպտան Եունանա պիրլէյմէյէ չէտիտ ար-ղու կէօսթէրմէքտէ տիրլէր: Լաքին պու ար-ղունըն չիմտի թաթպիզի իմքեանսըզ օլմուշ տըր: Իմտի Արնալուսյուզ իսթիգլալիյէթինի քիմ արզու էթմիշ սուալը թապիի սուրէթտէ վարիա ի խաթըր օլուր: Ճէվապ փէք սատէ տիր, Արնալուսյուզ մէսէլէսինի մէյ-տանա չըգարան պիր գաշ պէյլէր օլմուշ տըր, լաքին Արնալուսյուզ իշիւն շու հարաքէթ պիր թէտէննի վէ պիր պլըֆտան պաշգա պիր շէյ օլմատըղընա գանիլիմ: Իսթիգլալիյէթէ չալըշան ֆաիլլէր արասընտա միլլէթփէրվէրլէր վար տըր, լաքին հարաքէթին ասլ էսասը վէ սաի-գի տէրէպէյլիք մէղունիյէթլէրինին մահվ օլա-ճաղը գօրգուսը տըր, մագսէտ իսէ անլէրի իտամէ էթմէքտիր: Էսկի հիւքիւմէթ նու-ֆուղը ալթընտա տէրէ պէյլիք րէֆիմի հաշա-

յամայաճաղը կիպի Սըրպ վէ Եռնան հիւքիւ-
մէթլէրի խաարէսի թահթընտա տա եաչայա-
մայաճաղը պէտիհի իտի: Իմտի տէրէպէյլիյինի
պագի սագլամագ իչիւն իսթիգլալիյէթտէն պաշ-
գա պիր չարէ եօգ իտի վէ պէյլէր փէք ման-
թըգի սուրէթտէ իչլէտիլէր: Լաքին չուրասը
տա ճայը սիւվալ սըր քի, աճէպա էվրօփա
տէվլէթլէրինն տէ մէնֆաթը տէրէպէյլէրին
պէգասընը թալէպ էտէր մի իտի Պիր ազ էվլէլ
զիքը էթալիյիմիզ կիպի Արնավուալուգտա գա-
թէն Արնավուա միլլէթի տէյէճէք պիր միլլէթ
մէֆգուտ տըր: Արնավուա պէյլէրի պիր իս-
թիգլալիյէթ էլտէ էթմէքաէն իսէ, միւսթագ-
պէլ պիր Արնավուալուգ թէչքիլինէ չալըչաւար
տահա էյի օլուր իտի, լաքին աճաիպ տիր քի
պու խուսուսը, միւսթագպէլտէ թահին էտի-
լէճէք փասիչահտան մէմուլ էտիյօրլար, մէգ-
քիւր միւսթագպէլ փասիչահ իչիւն չիմտիտէն
հազըրլըզ կէօրմէքաէ տիրլէր: Էլպասանը
փաթախթ թահին էթմիլ տիրլէր վէ հիւքիւ-
մէթին տէ բէսմի լիսանը Կէկէ վէ թուսգատա
էլան սէօյլէնիլէն լիսանըն մախուլթը օլաճագ
տըր: Լաքին վայ պու շէհրտէ օթուրան փա-
տիչահըն պաչընա, մուվադգաթէն օթուրաճագ
պիր պինա պիլէ պուլամայաճագ տըր: Պու
Արնավուալուգու իտարէ էտէն ատէմլէրին սի-
յասէթ հազըրնտա տա թասալվուրլարը փէք
կիւլինճ տիր, աշլէրտէն պիրինի զիքը էտէ-
յիմ: Պիր կիւն հարպիյէ նազըրը Մուհամմէտ
փաչա հուզուրընտա, էն պէօյիւք պէյլէրտէն
օլան իսա Պօլէթլինազի, պանա «էյէր էվրօփա
Գօսօվատա Արնավուալարա մախսուս օլան ա-
րալլի իտտէ էթմէպտէ Սըրպա գարչը իլանը
հարպ էտէճէյիզ» տէտի: Պէն «Սիյասի» իլանը
հարպ էտէճէքսինիզ» տէյու սիւալ էթալիյիմտէ
«Պիզ սիյասէթտէն ֆիլանտան աշլամայըզ,
պիզիմ մուհարէպէմիզ սիլահ վէ զըլըճ իլէ
օլուր» ճէվապընը վէրտի: Մէգքիւր խուսու-
սաթ էլիէվմ Արնավուալուգըն նասըլ պիր գէ-
մին իւզէրինտէ պուլուտուղընը աչըգճա կէօ-
թէրմէքաէ տիր: Սօն օն սէնէ զարֆընտա
տիւվլէլ ի մուազլամանըն սագիմ փօլիթիգա-
սընըն էն միւսթիմ նէթիճէսի իչթէ պու կիւն-
քի Արնավուալըզ տըր: Թէսէլի օլաճագ պիր
խուսուս վար իսէ օ տա եէնի թէչքիլ էտիլէ-
ճէք օլան պու Արնավուա հիւքիւմէթլինին
զաիֆ պիր հիւքիւմէթ օլմասը պինաէն ալէյի
Սըրպ վէ Եռնան գօմշուլարընա պիր թէչլիքէ
օլամայաճաղը տըր:

«Թան» մուխպիլի

ՄԱԻԻՍԳԵՐԱԹ

ՆԻՉԻՆ ՎԷ ՆԱՍԸԼ

ՊԱՏ. 4. ԻՍԹԱՆՊՈԼԼԵՍ

Պիր գաչ հաֆթատան պէրու Այնթապ Գրօ-
թէսթանլարը ալէյհինտէ եազըլան պիր թա-
գըմ պէնտլէր եալընըզ մէգքիւր ճէմաթըն
տէյիլ, պէլքի տահա պէօյիւք պիր սընըֆըն,
եանի ումում քրիստոս էրմէնի Գրօթէսթան-
լարըն մուհիմ պիր վազիֆէ էօնիւնտէ պու-
լունտուգլարընը պէյան էտիյօրլար: Պու վա-
զիֆէ իսէ արամըգտա էրմէնիճէ լիսանընը թա-
միմ էթմէք վազիֆէսի տիր: Սէվլինէճէք պիր
խուսուս տըր քի քրիստոս Գրօթէսթանլար
քէնտիլէրին պու վազիֆէ վէ մէսուլիյէթլէ-
րինի գաթէն սէնէլէր էվլէլ հիսա էթմիլլէր,
վէ մէքթէպլէրինտէ էրմէնիճէ լիսանըն թէտ-
րիսինէ մուհիմ պիր հէր տախի վէրմիլլէր
տիր: Էլպէթթէ սէնէլէրտէն պէրու տէվամ է-
տէն պու թէտրիսաթ նէթիճէսիզ գալմամըչ
տըր: Լաքին կէօրինիւյօր քի պիր աշ էվլէլ
անա լիսանըմըզ ումումիլլէթլէ սէօյլէյիպ եա-
զապիլմէքլիյիմիզ իչիւն պիզ ճամլախուս Գրօ-
թէսթանլար պու պապտէքի սայ ու դայրէթի-
միզի թէչքիւտ էթմէք կէրէյիզ:

Հէր ֆէրտին քէնտի միլլի լիսանընը իսթի-
մալ էտէպիլմէսի լազըմ տըր: Պիր էրմէնիլին
թիւրքճէ գօնուչան պիր աիլէ եա շէհրտէ սօ-
զուպ պէօյիւմէսի շիւպհէ եօգ քի անըն իչիւն
քէնտի անա լիսանընը թահսիլ վէ խուսուսա
անը գանաթպախչ պիր սուրէթտէ իսթիմալ
էթմէսինէ պէլի պիր մանի թէչքիլ էտէր:
Լաքին խուսուսա կէնճ սընըֆըն պու մանիյէ
րազմէն պաչգա հէր հանկը պիր լիսանտան էվ-
վէլ վէ տահա էյի պիր սուրէթտէ քէնտի միլլի
լիսանընը էօյրէնմէսի իճագ էտէր: Պիր միլլէթ
մագամընտա քէնտի մէվճուտիյէթիմիզի սագ-
լայապիլմէքլիյիմիզ իչիւն տախի էրմէնիճէյի
պիլմէք կէրէյիզ: Խուսուսա մէմալիքի էճնէ-
պիլտէ պուլունան կէրէք Լուսաւորչական վէ
կէրէք Փրօթէսթան էրմէնիլէրին էթրաֆլա-
րընտաքի պէօյիւք միլլէթլէր իչինտէ եու-
տուլմագ թէչլիքէսինտէն էմին գալմալարը ի-
չիւն քէնտի անա լիսանլարընը պիլմէլէրի
չարթ տըր: Թաչրատա պիր քիլիսէ վէ ճէմա-
աթ մագամընտա պուլունան էրմէնիլէր իչիւն
պու տէնիլէն տահա զիյատէ գապիլի թաթ-
պիզ տիր: Հայախօս Լուսաւորչականլար վէ

հաթթա հայախօս փրօթէսթանլար իլէ թրքա-
խօս փրօթէսթանլարն հէքտիկէրինի տահա
էյի պիլիպ անլամալարը իչին տախի պիզիմ
էրմէնիճէյի իսթիմալ էթմէքլիյիմիզ լազըմ
տըր: Եէր հէր թէսատտիւֆ էթտիյիմիզ միւ-
սահէպէթ, մուհարէրաթ վէ սաիրէ իշարէթ-
լէրտէն աչըգճա կէօրիւնիւյօր քի հայախօս
պիրատէրլէրիմիզ թրքախօսլարը սուրէթ ի
լազըմէտէ պիլմէյօրլար: Պուռնուն իչին նիչէ
տէֆա քէնտի հիւքմէրլինտէ Կանըլլօրլար:
Քէզալիք պիզ տախի լիսանա աչինա օլմատը-
ղըմը իչին անլէր հազընտա վէ միլլի թա-
րիս վէ էտէպիյաթըմը հազընտա ումումի-
յէթլէ լազըմ օլան մալիւմաթը քէսպ էտէմէ-
յօրըզ: Հայախօսլար պիզի պիզիմ իսթիմալ
էթտիյիմիզ թիւրքճէ իլէ կէօրիւպ պիլմէք իս-
թէմէյօրլար, պիզ քէնտիմիզի անլէրէ՝ քէն-
տիլէրլին գուլլանտըղը լիսան իլէ թազտիմ է-
տէմէյօրըզ, նէթիճէտէ պու իքի ֆըրգալար
կէօյա պիր պիրլինտէն այրը իքի ֆարզը միլ-
լէթլէր կիպի հէքտիկէրի հազընտա ճահիլ
զալլօրլար: Պու ճէհալէթլին օլտուգճա պէր-
թարաֆ էտիլմէսի անճագ պիր լիսանտա կէօ-
րիւչիւպ գօնուչապիլմէքլիյիմիզ իլէ զապիլ օ-
լաճագ տըր: Վէ ճիւմէմիզին աչին լիսանը,
Կանի էրմէնիճէյի իսթիմալ էթմէսի միւթէգա-
պիլէն հէքտիկէրիմիզտէն միւսթէֆիտ օլմագ-
լըղըմըզ տախի Կարտըմ էտէճէք տիր:
Թրքախօս փրօթէսթանլար պու կիւն միլլէթի-
միզ արասընտա Կաչայան միւգթէտիր էտիպ
վէ մուհարրիլէրլին էսէրլէրլինտէն տօղրուտան
ֆաիտէմէնտ օլաճագլար: Հայախօս միլլէթ-
տաչարըմը թրքախօսլար արասընտա գուհույ
էտիպ, ուզուն սէնէլէր քէնտի ֆիքրի գապի-
լիյէթ, ալի սիյրէթ, վէ ֆէտաքեարանէ խըտ-
մէթլէրլիլէ մուճիպ ի պէրէքէթ օլմուչ զաթ-
լարըն իգթիտարլարընտան միւսթէֆիտ օլա-
ճագլար տըր: Զիւմէմիզին պիր լիսան գօ-
նուչամասըլլէ պէլքի պու հիւզտէն հէքտիկէ-
րիմիզ ալէյինտէ վազթ վազթ պաչ կէօսթէ-
րէն շու սօղուզ վէ չիրքին հիւճիւմէրէ տէ
պիր նիհայէթ վէրիլմիշ օլուր: Պիր թրքախօ-
սըն էրմէնիճէ պիլմէտիյի անըն միլլէթփէրվէր
օլմատըղընա պիր տէլիլ տէյու թէլագըղ օ-
լունույօր, պուռնուն իչին անա տուն վէ սօ-
ղուզ պիր նազարլէ պագըլլօր, վէ հաթթա
նիչէ տէֆա անըն ալէյինտէ ճիտտի վէ ալի-
ճէնապ պիր միւնթէգիտին լիսան վէ դա-
լէմինէ Կազըլլայան պիլիմիզ վէ իչիտէնտէ

անճագ նէֆրէթ մէյտանա կէթիլէն թապիրլէր
իսթիմալ էտիլիյօր: Սայըտա ազ օլտուղունա
ինանտըղըմըզ պու քիմսէլէր պիր ֆըրգալը
կէօյա միլլի լիսանընա տալէթ էտէր իքէն,
պիլճիւմէն ինսանլարա մախսուս օլան աճիւմ-
լիք լիսանընա տօղրու իսթա էթմէք թէհի-
քէսինէ տիւչիւյօրլար: Թրքախօսլարըն էրմէ-
նիճէյի թահիլ էթմէլէրի պէլքի շու նէվտէն
իսթալարը, վէ մէզքիւր իսթալար նէթիճէսին-
տէ հաւըլ օլան պիրուտէթի տէ մէյտանտան
զալտըրըր:

Վէ լաքին էրմէնիճէ լիսանը արամըզտա
նա՞ըլ թամիմ էտէպիլիլիլ:

Ումու մէքթէպլէրիմիզտէ էրմէնիճէյին
թալիմ վէ իսթիմալընա չիմաթիլնտէն զիյա-
տէ էնէմիյէթ վէրէլիմ: Միւմքին իսէ մէք-
թէպլէրիմիզտէ լիսանը րէսմի էրմէնիճէ օլ-
սուն: էրմէնիճէյի զաթէն էօյրէնիլ օլան ֆա-
միլէալար մէճպուր օլմատըգճա պաչա լիսան
գուլլանմասընլար: Տօղրուտան էրմէնիճէյի
ճէմաթլարըմըզ արասընտա թամիմ մագսէ-
տիլլէ ճէմիյէթլէր թէչքիլ օլունապիլիլլէր:
Պու ճէմիյէթլէր քէնտիլէրլին թահիլը իտարէ-
լէրլինտէ էրմէնիճէ լաւալար աչապիլիլլէր:
Պիր չէհր Կա գասապատա պէօյլէ պիր լսարա-
նըն պուլունմասը խիթապէթ վէ իլիթմէք
սուրէթլիլլէ լիսանը իսայիճէ թամիմ էտէր:
Պու ճէմիյէթլէր կէճէ մէքթէպլէրի աչարապ
մէքթէպ ֆուրսաթընտան մահրում օլան չօ-
ճուզ վէ կէնճիլէր լիսանը թալիմ էտէպիլիլ-
լէր: Մահալլի վէ միւմքին օլան իգթիտա իլէ
պիրէր էրմիլիճէ ալըզ զագէթա չըզարապի-
լիլլէր: Պու զագէթանըն մութլագա մաթպու-
օլմասը իճապ էթմէզ: Մէսէլա միմիօկրաֆ իլէ
Կափըլապիլիլ: Պու Կօլտա ճէմաթլարըմըզ
Կազըպ օգումագա թէչվիլ օլունուրլար: Պու
ճէմիյէթլէր արատա պիր էրմէնիճէ պիլէնլէր
արասընտա րէզապէթլէր աչապիլիլլէր: Նիհա-
յէթ մահալլի հալ ու քէյֆիյէթլէրլինի հիսա-
պա ալարապ անա կէօրէ թէրթիպլէր էտէպի-
լիլլէր: Իւմիտ էտէրիլ քի պու վէ էմալի-
թարիզլէր իլէ պիր կիւն լիսանըմըզ գանա-
թիպալաչ պիր սուրէթտէ իսթիմալ էտէպիլլէ-
ճէք մէվզիյէ վասըլ օլուրուզ: Պիզ Կաճիլիս
փրօթէսթանլար պու արգու իլէ չալըլալըմ:
Պիր թագըմ հայախօս միլլէթտաչարըմըզ իսէ
պիր տիւչմէն կիպի պիզի Լաւիլնապիլ թարգ-
լարտա թէնգիտ էթմէքտէն իսէ, զայէմիզ
հէթիլչէպիլմէքլիլիլլէր իչին պիզէ Կօլ կէօս-

թէրսնէր: Պիրի պիրիմիզէ հագարէթ էթմէք իշխն սարֆ էթտիյիմիզ գուզվէթ վէ վագթ-
լարը թարաֆէյնի տահա էյի վէ միւնասիւզ օ-
լան չէյլէրէ իրչատ իշխն իսթիմալ էտէճէք օ-
լուր իտէք տահա զիյատէ շայան ը թէպրիք
պիր իշ հափմըզ օլուրըզ:

ՏԻԻՇԵՆԻՆ ՏՕՍԹՈՒ ՕԼՍԱԶ

Ենչատըղըմըզ շու էսկի տիւնհատա, էն ու-
ֆազ գարընճատան հալվանաթըն սէրֆիրազը օ-
լան արսւնալարա գատար կէօրիւէն պիր սրֆէթ
վար իսէ օ տա գուզվէթլինն զաիֆէ գարշը
օլան գայտսըզըզ վէ նէֆրէթի տիր: Պու հալ
ինսանլար արտսընտա տախի ճարի օլարագ էշ-
խաս արասընտա օլտուղը կիպի միւնասէպաթ ը
ազվամտա տա հիւքմիւնիւ իճրա էթմէքտէ տիր:
Պունըն էսպապընը պուրատա թէհարրի էտէճէք
տէյլիզ, անճաղ շուրասընը սէօյլէյէլիմ քի,
ինսանլար տախիմ գուզվէթլիյէ գարշու պիր
հիտս ի հիւրմէթ փէրվէրտէ էտէրլէր: Պու
հալ սօն Պալզան մուհարէպէսինտէ աշըգ-
տան կէօրիւլիյօր: Էհալինին հաթթա մու-
հարրիէյնին իճթիհատարը, զանատթլարը վէ
հիտսիյաթլարը տա ազլիմ թէպէտաիւլաթա
տիւլար օլույօր: Տիւն Պուլզարլարըն մէտէնի-
յէթինի, չէճաաթընը, զայրէթինի հայրէթինի
կիզլէյէմէյէնլէր, պու կիւն անլէրէ գարշու
հիտաէթինի, նէֆրէթինի սէթր էտէմէյէրէք,
քէնտի գանատթընը, վիճաանընը քէնտի ա-
յազլարը ալթընա ալըյօր: Պիզ պուճա գաաֆ
ը պէչէր տէյէմէյէճէյիզ, չիւնքի պէչէրիյէթի օլ
տէրէճէ տիւլիւն պիր հալտէ կէօրմէյօրըզ,
լաքին պու հալըն էսէն թիւզկեարըն իսթիգա-
մէթինէ կէօրէ, քէնտի գանատթընը էնէմիյէ-
թէ ալմայարագ գալէմէրինի տէյիշտիրէն մու-
հարրիլէրտէ օլտուղունը սէօյլէյէճէյիզ:

Պու կիւն մաթպուլաթտա Պուլզարլարըն
վահչէթինի նագարաթ կիպի, հաթթա եէկաի-
կէրէ միւնասպազա էտէրճէսինէ, սիթունլար
տօլուսը հազան զագէթալարըն ատէտի փէք
քէսիր տիր: Աճէպա շու սօն զէմանտա Սըրպ-
լար պի զայըն հագըն հիշ պիր պուրուն գա-
նաթմատըլար մը: Եունանլըլարա կէլինճէ օն-
լարա հիշ պիր տէյէճէյիմիզ օլամազ, ճէտ պէ
ճէտ Սօգրաթլարըն, էֆլաթօնլարըն, Արէս-
թօթլէլէրին սուպուլունտան էնմէ խայրիւ խալէֆ
էվլատ ու ահֆատը պուլունտըզլարընտան,
պունլարըն տէյիլ վահչէթ հափմալարը հաթթա
մուլիլ ի ինսանիյէթ վէ նէգաքէթ էն ուֆազ

պիր հագսըզըղը ըէվա կէօրմէյէճէքլէրի ճիւմ-
լէնին միւնսէյէմի տիր, հաթթա պիրինին քի-
սէսի եօլտա տիւլսէ արգասընտան եէթիւպ
տահիպինէ վէրիլէր: Աթինա մաթպուլաթընա
կէլինտիքտէ հէր հալատիսի էճտատ ը ազամը-
նըն ֆէլսէֆէ միգսնընա գօյարագ թարթ-
տըգտան, հաղըգաթը եիւզտէ տօգսան պէշ
քիւլիւթտիւքաէն սօնրա մէվզի ի ինթիշարէ
վագ էտէրլէր քի օղույանլար տօղրուլուղը
հագընտա հիշ պիր շիւպհէյէ զահիպ օլամազ:

Իշթէ պու տօղրուլըզ մէնպաը հէր կիւն
պիր նէվ հագիգաթ նէշր էտիյօր քի, շու սուլի
կիւրիւլթիւսիւ օրթատան գալզընճա պունլա-
րըն սընհէթինի պիր գաթ տահա թէյիտ իշխն
էվրօիա ինսանիյէթփէրվէրլէրի պիր գօմօսիօն
թէշքիլ էտէրէք, տիւնհա գուրուլալըտան պէրու-
հիշ քիմսէնին պուրնու գանամայան օլ միւպա-
րէք Պալզանլարտա, շու սօն զէմանլար վահ-
չիյանէ ազան գանլարըն միւնսէպալիպինի մէյ-
տան ը ալէնիյէթէ իւրաճ էյլէսինլէր: Օ թօփ-
րագտա եաշայան ինսանլարա կէլինճէ պունլար
իլքինաէն պէրու գօմիթլէլիին վէ մէզհէպի
փրօփալանտլարըն թէէսիրի ալթընտա կեահ
Սըրպ, կեահ Պուլզար, կեահ Բուճլուզ սաթա-
րագ պիր պիրինէ խըյանէթ իրթիքեապ վէ
հիլէ իլէ իմրար ը էօմր էյլէմիլէր տիր: Ան-
լէրաէ պէլլի պիր սիյրէթ վէ չէքլ արամագ
ապէս տիր:

Վահչի Պուլզարլարա կէլինճէ, շու ատէմ
խըյանէթ հափար, պու ատէմ օրտունըն սըր-
ընը վէրմէյէ չալըշտը, պիր տիկէրի Եունա-
նիսթանա հախօտ Սըրպիայա մէքթուպ հազտը
տէյու պին չէշիտ իֆթիրալար իլէ պիր թագըմ
նամուլը ատէմլէրին գաֆասընը գօփա-
րարագ մէտէնի տիւնհայը ֆէճի պիր մէնզարէ
գարշուսընտա պուլունտուրտուլար:

Բուճանիայա պագընըզ, նէ ալիճէնպա միւ-
լէթ, ֆուրսաթտան պիլ իսթիֆատէ զաիֆին
սըրթընա չուլլանտը, չէճիանէ մուհարէպէ է-
տէրէք արագի ֆէթհ էյլէտի, ինսանիլթ նա-
մընա իշ կէօրիւպ մուգապէլէթէն պէտէլ տախի
գապուլ էթտի, նէ տօղրու, նէ նէճիպ, նէ
մուհաղղամ պիր միլլէթ! : Տիւնհանըն թէաթթօ
ուհնալարը տար կէլմիշ տէ Պալզան սահրա-
լարընտա իճրա ը լուպիյաթ էտիյօրլար: Եննի
սիսթէմ թէաթթօնըն սէյիրճիլէրի օլան տիւ-
վէլ ի մուհաղղամ տիփլօմաթլարը իսէ Սըր
էտուարա կրէյ պաշտա օլտուղը հալտէ էյի վէ
քէօթիւ ազթէօրլէրի պագէն կրուփ հալինտէ

վէ պաղէն տէ միւնֆերիտէն ալգըչարլար: Բահմէթլիք վօլթէր սաղ օլսա տա շու ահվալը կէօլէրիլէ կէօրսէ իտի, Գանտիա հիքիայէսին թամ պու տէվիր իչիւն հաղմըլ օլտուղընը կէօրիւր վէ տիւնեանըն էվլատլարընա պու րուհնիւվաղ էսէրի թէքրար օգումալարընը պիղզաթ թավսիյէ էտէր իտի:

Գարիունը քիրամըն միւսատէսինէ մաղ-րուրէն թէաթրօնըն փէրատէսինի պուրատա էն-տիրէլիմ, չիւնքի պաշգա թապլօլար կէօսթէր-սէք պիղ տախի աճէլէ էթմիլ օլուրըլ, զիրա շու սուլի մէսէլէսի գաթիէն թէգարրուր էթ-մէյինճէ օլունճուլարըն հիչ պիրինին լէյի ու ալէյինտէ գաթի էֆքեար պէյան էթմէյի մու-վաֆըդը պասիրէթ կէօրմէյօրըմ: Ճէսուր մու-հարրիլէր իսթէտիյինի սէօյլէսին, լաքին իչին սօնու տէտիքլէրի կիպի չըգմաղսա ութանա-ճաղ սուրաթ օնլարընքի տիր! օլ վաղըթ տա պիղ օնլարա տօսթ օլմայըլ չիւնքի տիւնեատա տիւլէնին տօսթու օլմաղ...:

ԳՐԻԹԻԳՈՍ

ՏԻՆԻ

ՔՐԻՍՏՈՍ ԹԱՐԻԽԻ ՊԻՐ ԶԱԹ ՄԸ ՏԸՐ

Երկունգ զաղէթասընըն 10—12 նուսիսէլէ-րինտէ Մանկասարհան էֆ. նին «Քրիստոս պիր մա՛սալ մը տրր» պէնտինին զիքրի գաթէն Բահնիւմանըն 26 նճը նուսիսէսինտէ սէպաթ էթաի: Միւմալիլէյի տէյօր քի՝ «Յիսուսա մու-ասըր միւվէրրիի վէ միւլէլիֆլէրտէն հիչ պի-րիանըն հազընտա պիր կէօնէ զիքրիլէթ էթմէ-միլ տիրլէր», վէ կէօյէ Յիսուս հազընտա Եհնուտի հա թաիֆէ հիչ պիր միւվէրրիի «պիր տսնիֆէ կախօս կաքա պիր տաքըր պիլի» («էլ մը մինչիս իսկ տող մը») եաղմամըլ տըր:

Նէ՞ ճահիլանէ վէ քիւսթախանէ պիր իտ-տիա: Սահիհ մի քի Յիսուսա մուասըր միւ-վէրրիլէր անըն հազընտա պիր սաթըր պի-լէ եաղմամըլար: Պու իտտիանըն պիէսաս օլ-տուղընը աթիտէքի իսթիչհատաթ իսպաթ էտէր:

Պիրինճի ասրտա եաչայան իւլ մէչուր Բօմալը միւլէլիֆլէր վար իտի.— ա. Թապիքըն քի թարիի ի Միլատըն 55 ինտէ թէվէլիւտ էթմիլ: բ. Փլինի թ. Մ. 61 եախօտ 62 տէ թէվէլիւտ էթմիլ: վէ գ. Սուէթօնիլըս թրան-քիլըս թ. Մ. 70 տէ թէվէլիւտ էթմիլ տիր:

Պու զէվաթը մէչուրէ եէքթա իսթիտատ սահիպի վէ զէմանըն էն եիւքսէք թալիմինի ախլ էթմիլ վէ պիր չօգ միւթէպէր մէմուրի-յէթլէրտէ իսթիտամ էտիլմիլ վէ պախուսուս թրաթան միսիլլու պիր իմիէրաթօրըն տօսթ-լըղընը կէօնէնմիլ քիմսէլէր իտիլէր:

1. Սուէթօնիլըսն «Օն իքի Չէղարլարըն էօմրիւ» նամ էսէրինտէ «Գլաուտիօս Չէղարըն էօմրիւ» հազընտա պահա էտէքէն քի, թ. Մ. ըն 42 սինտէ սալթանաթա պաչայըպ սէ-քիլ սէնէ տէվամ էյլէտի, Քրիստոսա ալա-գատար շու իպարէյի թահրիր էթմիլ տիր «Օ՝ [Գլաուտիօս] Քրիստոսըն թահրիքեաթը իւզէ-րինէ [հանի իրիսթիանլարըն Քրիստոսը Մէսիս տէյու վաղ էթմէլէրի իւզէրինէ] տալիմա իխ-թիլալ չըգարան Եհնուտիլէրի Բօմատան թարտ էյլէտի» Ամ. 18. 2 այէթի պու իպարէյի թաս-տըգ էտէր, «վէ Ճէի Եհնուտիլէրին Բօմատան չըգմալարը իչիւն Գլաուտիօս գայսէրին սու-տուր էտէն էմրի...»

Միւլէլիֆի ի մէրգուլ քէնտի էսէրինտէ իրիսթիանլար հազընտա տախի պաղը չէյլէր գայտ էյլէմիլ տիր:

2. Թասիթոսըն թահրիրաթընըն գըսմը ազամը դայպ օլմուլ իսէտէ, եինէ պիր գըսմըն-տա Քրիստոս վէ իրիսթիանլար հազընտա վաղընէն սէօյլէյօր:

Միւմալիլէյին թահրիրաթը թ. Մ. 14 տէն պէտէն 68 է գատար օլան վուգուաթը սըրա իլէ պահա էթմէքտէն միւրէքքէպ տիր: Նէրօ՝ Բօմա չէհրինի իհրագ էյլէտիքտէն սօնրա էհա-լինին սու ի գաննընը իպթալ էթմէք իչիւն միւսէպպիպլէր իրիսթիանլար տըր տէյու ան-լէրի սուրէթ ի չէտիտէտէ թէճգիլէ էյլէտի: իչպու վազըն հազընտա Թասիթոս պէր վէճ ի աթի թահրիր էտէր.— «Իմտի Նէրօ՝ չալի-այը թէքզիպ էթմէք իչիւն իրիսթիան տէնի-լէնլէրի էն չէտիտ իչքէնճէլէրլէ թէքտիր էյ-լէտի: Քրիստոս՝ օ իսմին [հանի իրիսթիան-լարըն] միւլէլիֆի՝ Թիպէրիոսըն էյամը սալ-թանաթընտա Պոնտոսը Պիղատոս վալի թա-րաֆընտան թէքտիր օլունմուլ իտի: վէ օլ միւլէլիք պաթըլ իթիգատաթ [հանի իրիսթի-անլըլ] պիր զէման պաստըրըլուր. լաքին պէ-թէքրար՝ տէյիլ սալթ չէրրին մէնչէի օլան Եհնուտիլէտէ, իլա չէհրտէ [Բօմատա] տախի հէր թարաֆտան զուհուր էսիպ մէյաւնը գապթ էթտի:»

3. Փլինի՝ Պահրը Սիյահըն ճէնուպընտա

վազը Պիթինիա վե Պոնտոս վիլայեթինն վա-
լիսի խոտի : (Թ. Մ. 103) Միւմալէյնին Թրաքիան
խմբէրաթօրա թաւրիթ էթալիյի րէսմի մէք-
թուպարըն պիթինաէ իրիսթիանլըզ հազգըն-
տա մուալլէն վէ մուֆաստալ մալիւմաթ վէ-
րիւմիշ տիր քի պէր վէճի ալի տիր :

«Էֆէնտի, չիւպհէլէնտիյիմ հէր շէյ իչին
սիզէ միւրաճաթ էթմէք ատէթէմ տիր :
Խրիսթիանլարըն էսնա ի մուհաքէմէսինտէ
ասլա հազըր պուլունմամը իմ, շէյլէքի
Խրիսթիանլարըն նասըլ թէֆթիշ վէ թէքտիր
էթմէք ատէթ օլտըղընը պիւմէյօրում...
Մամաֆիհ, Խրիսթիան տէյու մահքիւմ օլան-
լարա շու մէսլէքի իթթիխազ էթմիշիւմ.—
Խրիսթիան մը սըրլար տէյու սուալ էտէրիմ,
իթիւրաֆ էթտիքլէրինտէ թէքար սուալ էտէ-
րիւմ վէ իւչիւնճիւ տէֆատա թէքտիր վէ թէհ-
տիտ էտէրիւմ... Խրիսթիան օլտըզլարընը
ինքեար էտէնլէրի՝ իւհալարա սուա վէ սիզին
սանէմէ շէրապ վէ քիւննիւքլէ իպատէթ էտիպ
Քրիստոսա քիւֆր էթտիքլէրինտէ սալը վէ-
րիւմ, քի պու շէյլէր հազիգի Խրիսթիանլա-
րա ճէպրէն էթտիքլէրինտէ տէնիլիւր : Պազըլար
տէտիլէր քի՝ քէնտիլէր մուալլէն պիր կիւնտէ
կիւնէշտէն էվլէլ ճէմ օլուպ, պիր իւհա
էտէր կիպի Քրիստոսա թէքէնիւմ էթմէք
ատէթլէրի իմիշ. պազըլար իւչ, պազըլար զի-
յատէ, հաթթա երիմի սէնէ ագտէմ Քրիսթի-
ան օլմուշլար, լաքին չիմտի ֆէրազաթ էտիպ
սէնին սանէմէնէ վէ իլահլարա հիւրմէթ վէ
Քրիստոսա քիւֆր էտիյօրլար... Պինաէն
ալէյն սիզին նասիհաթընըզ մունթաղը-
րըմ. զիրա պու մէսլէլ իսթիշարէյէ
շայէսլէ տիր : Խուսուսա հէր սինտէն հէր
սընքֆ վէ հէր իքի սեռ տէն (sex) շախսլար
պուլնտա շամիլ տիրլէր, զիրա պու պաթըլ
իթիգատ [Խրիսթիանլըզ] տէյիլ սալթ շէնրլէ-
րէ, իլա գարիյէլէրէ հաթթա չիֆթլիքլէրէ
պիլէ սիրայէթ էթմիշ տիր...»

Իմտի պու իսթիսրաճտան իսթինթաճ
օլունուր քի— ա. Քրիստոսա մուալլըր էն
միւթէպէր վէ միւթէմէա թաիֆէ միւվէրրիլէր
Անըն եաշատըղը Եէհուալիյէյի, վէ Պոնտոսը
Պիլաստոս թարաֆընտան թէքտիր օլունտու-
ղընը, տէյիլ սալթ «պիր սաթրաա» իլա պիր
գաշ խուսուսի տէֆալարաա զիքը էտէրէք
Քրիստոսըն պիլա շէքք ու չիւպհէ քաիիի
պիր գաթ օլտուղընը իսպաթ էտէրլէր :

Միւթէրիզ էֆ. տէյօր քի թաիֆէ միւվէր-

րիլէրին էսէրլէրինտէ օլան Քրիստոսա ալա-
գատար իպարէլէր կէօյա մուալսարէն Խրիս-
թիանլար թարաֆընտան իլա վէ օլունմուշ սըր :

Մարիւլ զիքը իւչ միւվէրրիլէրին սէօզ-
լէրի պիր Խրիսթիան զալէմինտէն չըգան քէ-
լամլարա պէնպէր մի : Պիր Խրիսթիան՝ Քրիս-
թիանլըզ «Պաթըլ իթիգատ» ատա էտէ՝ր մի :
Քրիստոսա քիւֆր օլունմասընը գայտ էտէ՝ր
մի : Աղլը սէլիւմ օլան պիր ատէմ պու ֆըգրա-
լարը Խրիսթիանլար իլա վէ էթմիշ տէյէպիլիւր
մի :

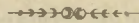
Մանկասարեան էֆ. (2 նճի պէնտինտէ)
Պօղոս Առաքեալը վէ Րիսալէլէրինի թարիխի
տէյու գապուլ էտիյօր : Փալլօսըն թահրիթըն-
տա կէօյէ Յիսուսըն կուսածին օլմասը, Անըն
միւթէպէրինն զիքը վէ վաղլարընտան իս-
թիսրաճաթ օլմատըղը իչին Յիսուս պիր ա-
ռասպէլ իմիշ : Նէ՞ միւլէստիֆ ճէհալէթ : Փալ-
լօսը վէ րէսալէլէրինի թարիխի տէյու գապուլ
էտէր իքէն, անըն ճանէն վէ պէտէնէն վաղ վէ
չէհատէթ էթմիյի Յիսուսը առասպէլ ատա
էտէր : Փալլօս Յիսուսա մուալլըր իտի, շախ-
սէն Անը կէօրմէմիշ իտի իտէտէ Յիսուսըն տի-
րի շայրտլէրիյլէ սըզը ալագատա պուլունուպ
քէնտի թիսալէլէրինտէ Յիսուսըն թարիխի օլ-
տուղընա չօզ ալէթլէր իլէ չէհատէթ էթմիշ
տիր :

Բ. Քրիստոս, շայրտլէրի վէ Խրիսթիանլըզ
պիր մասալ օլամալ : Էյէր էօյլէ օլսայսը օլ
գատար մուլալէֆէթէ րաղմէն, 20—30 սէնէ
միրուրինտէ Խրիսթիանլըզ նասըլ օլուպտա
Պահր սիյահըն գըլըսընա վէ չիֆթլիքլէրէ
վարանա գատար սիրայէթ էտէր իտի : Ման-
կասարեան էֆ. տէյօր քի Եունան վէ սաիր
թաիֆէ տինլէր առասպէլ տիրլէր, եինէ չօզ
թէվապիի վար վէ չօզ թէվէսսիւ էթտիլէր :
Սահիհ տիր. լաքին օլ առասպէլ տինլէր օլ
հալա կէլէնէ գատար պիր չօզ ասըլար իմար
էյլէտի. վէ լաքին 20—30 սէնէ իչինտէ Րօմա
հիւքիւմէթինի սարսան վէ օլ վազթըն մալիւմ
տիւնիտաընը զապթ էտէն պիր տին առասպէլ
օլամալ :

Թարիխին էն մալիւմ տինսիզլէրի Րընան,
Վօլթեր, Փէյն, Էլսմէր, Տիտերօ, Հէյսըլս
Պէրկ Րուսօ վէ Ինկիրսօլ, Քրիստոսըն ուլու-
հիյէթինի ինքեար էթալիլէր իտէտէ Անըն թա-
րիխի մէվճուտիյէթինի գապուլ էտիպ հաթթա
Անըն սիյրէթինէ միւթէհալլիր օլտուլար :
Սկէպտիքլէրին Փրէնսի ատա օլունան Տէյվիտ

Ֆրէսէրիք Սթրավս պիլէ Յիսուսը թարիսի պիր զաթ տէյու գապուլ էտիպ անձագ Ինճիւ լին պիր առասպել ոլտուղընը իտտիա էյլէտի : Մուսիսէրէն Պրունո Պավլը՝ Սթրավսը ման- թըզլէ օլ գատար էզտի քի էննիհայէ Սթրավս սէօզլինսէն ըրիճու էտիպ «Ինճիլին մասալ տըր թէսավվուրը արթըզ իպթալ օլունմուշ տըր» տէմէյէ մէճպուր օլտուր :

Մազինին աինսիզ միւրչիալէրի չիմտիյէ- տէք Յիսուս պիր մասալ սըր տէյէճէք գա- տար ճէհալէթ վէ համագաթ իպրազ էթմէտի- լէր : Պէշէրիյէթ պիր չօգ առասպելական իլահ- լար իճատ էթմիշ, լաքին օլ իլահլար անձագ պուլունտուղը ասըն աէնի ախլազիյէթ վէ թէսավվուրընըն թէճէսսիւմիւ օլմուշար : Ֆագաթ ասը հազըրըն էն մէշնուր ֆէյլէսօֆը փրօֆ. Իւլքէնին տէտիյի կիլի «Ինսանի հա- յաթըն վէ տաիմի թէրագընըն մէնպար օլան» իրիսթիյանըզ 20 ասը ազտէմ ճահիլ վէ միւ- թէսասըզ պիր ֆէրիսիտէն նէշէթ էտէմէզ իտի- թիհօտօր փարզըր տէր, «Յիսուսը իճատ է- տէպիլմէք իչին տիւնհայա անձագ պիր Յի- սուսըն կէլմէսի իճապ էտէր իտի :

Չիւսէ հորիսիյանըզ.— Սօն սէնէլէրտէ Չինտէ իրիսթիյանըզըն ինթիշարը ֆէվզէլատէ պիր սիւրաթ քէսպ էթմիշ տիր : Կ. Խ. Շիր- քէթի քեաթիպի Մր. Շէրվուտ էատիւնին ըի- վայէթինէ նազարէն 70 սէնէ էվվէլ պիր լօ- գանթաճը կարսօնը, էօմրիւնիւ թէհլիքէյէ գօ- յարագ իրիսթիյանըզը վազա պաշլամը տըր : Չինտէ իրիսթիյանըզա գարը էօլլէ պիր չէտիտ ազընթը մէվճուտ իտի քի միսիօնէրլէր 25 սէնէ վազ էտէրէք անձագ օն թանէ Չինլի իրիսթիյան- լըզը գապուլ էթմիշ տիր : Չինլիլէր Գըրգ սէնէ էվվէլ Ֆօշուտան պիւթիւն ինկիլիզէրի թարտ էթմիշ վէ 20 սէնէ էվվէլ 11 միսիօնար գաթլ էթմիշլէր տիր : Դիմ խայալ էտէպիլի քի ալի չէն պու կիւն 12,000 թալէպէ իտարէ էտէն մէքթէպլէրէ մալիք տիր : Մր. էտտի իլավէթէն տէյօր քի հազընաա վուզու պուլան իրիսթիյանըզա մախսուս միթինկտէ չէհ- ըրին թիւճճարլարը Կ. Խ. Շիրքէթինէ տախիլ օլմուշար տըր : Կ. Խ. Շիրքէթի սէր քեաթի- պի սօն տէվրինտէ ճափօնիատա պիր տէֆատա 800, Հինտիսթանտա 1,000, Չինտէ 2,000 մէքթէպ թալէպէլէրինէ վազտա պուլունմը տըր : Մանչուրիանըն փաթիթաթը օլան Մուզ-

տէնտէ 5,000 քիմսէլէրէ վազ էթմիշ տիր : Մուզաէնին հիւքմտարը իրիսթիյան օլմա- տըզը հալտա փէք միւսատէքիար պուլուն- մըշ տըր վէ իրիսթիյանըզըն մէպտէլէրինտէն միւթէէսսիւր օլմուշ տըր : Պու հալ կէօսթէրի- յօր քի Չինտէ իրիսթիյանըզ կիւնտէն կիւնէ իլէրի կիթմէքտէ տիր : Վէ հալը հազըր հիւ- քիւմթին տէ չէքլի պուլուն միւսաթա պուլուն- մապտա տըր :

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

«Բախնիւմա», 6րն քեփրիգէսի

ԼՕՆՏՐԱ ՏԻԼԵՆՃԻԼԵՐԻ

ԱԼՖՅՆՍ ԳՈՒՐԼԵՆՏՐ

2.

Կէնճ թահրիք օլունմուշ օլուպ սէտաաը եիւքսէլմիշ իտի : Դանէփանըն էօթէ ուճունտա ույուլան հէրիֆ կէօզլէրինի աշըպ հանընտա- քի սէրսօշըն իւզէրինէ տայանմը իտիյինի կէօրտիւլանտէ քիւֆր էթմէյէ վէ «Շիմտի չէ- նէնի գըրարըմ» տէյու թէհտիտէ պաշլատը : Մուզապէլէթէն քիւֆրլէր հալալը տօլտուր- մապտա իտիլէր : Կէնճ պու հալի կէօրիւպ գա- տընա խիթապէն, «Հայտէ պաշղա գանէփայա կիտէլիմ», տէտի : Վէ տէրհալ գալըզպ գըլը սըրա եիւրիւմէյէ պաշլատըլար : Պիր ազ էօ- թէտէ սիւքիւթճէ կէլէն պիր փօլիս քէնտիլէրի կէօզլէրինի գույրուղու իլէ սիւզմէքտէ օլտու : Ճիւմլէ գանէփալարըն իւզէրինտէ պու սէֆիլ- լէր պիւքիւլիւպ օթուրմուշ, եաղմուրըն ալթընտա տիթրէյէրէք ույուզլամագտա իտի- լէր : Կէնճ էլլէրինի նէհրէ նազըր օլան պէօ- յիւք մուլթանթան հօթէլլէրէ տօղրու ուզատըպ «Պազընըզ, չուրատա հէր պիր օտանըն իչինտէ հալընըզ պաշընա պիր քիմսէ հոււմշագ հաս- թրգլար իչինտէ ույուլամագտա տըրլար, սէն իտէ պուրատա փէրուշան վէ տօսթսուզ պիր հալ- տէ տօլաշմագտաաըն : Օլ գէնկին չիշման հէ- ըրիֆլէրի, օլ պէյազ չարշաֆլար վէ գուշ թիւլ- լէրի արասընտան չէքիպ պուրայա կէթրիսէմ- տէ չու թախթա իւզէրինտէ քէնտիլէրէ կէօս- թրէսէմ», տէտի վէ էլլին շալընըն ալթընտան ուզատարագ հալաշճա մէրգուլմէնի գօլունա տօգանտը : Սէտաաընտա ճիտտիյէթ, տօսթլուզ վէ մուհաֆըզըզ ալամէթի նիւմայան իտի, լաքին մէրգուլմէ րէտտ էտէրճէսինէ կէրի չէ- քիլտի : Կէնճ պու ինթիյաթըն ֆարզընա վա-

բարագ «Ա՛հ զօրգմայրնդ, պէն պիր նամուսլու
ատէմ իմ», տէյու մըրըլտանտը: «Եվվէթ էօյլէ
օլտուղունու անլայօրմ», տէյու ճէվապ վէր-
տի մէրգումէ:

«Պէն կէօրիւնտիւլիւմ կիպի ֆէնա պիրիսի
տէյիլիւմ, պէլքի սիգէ եարաւմ տա էտէպիլի-
րիւմ, պագընդ, փարա իսթէրմիսինիզ, չօզ
պիր չէյիւմ հօզ, իքի չիլին փարամ վար, տ-
լընդ սիգին օլտուն:»

Կէնճ պունու սէօյլէյէրէք փարայը ուղաթ-
տը, մէրգումէ թէրէտտիւտ իլէ, «Լաքին...
լաքին նի՛չիւն պունուն իլէ գարնընդը տօ-
յուրմատընդ», տէտի:

«Օրասընը սօրմայրնդ, պէն իսթէտիլիւմ
կիպի եափապիլիւրիւմ զանն էտէրիւմ, ալընդ
պու փարայը, Ալլահա ըամարլատըգ:»

Կէնճ փարայը մէրգումէնին էլինէ սըզը-
տըրըպ, Նօրթմայըրլէնտ սօգաղընա տօղրու
կիթմէյէ պաչատը: Զօզ կէչմէզտէն արգասըն-
տան պիր այագ սէսի իլիտիպ, տէօնտիւ քի
զըզ թէքարէն հանընտա իտի: Մէրգումէ գօ-
լունա տօգանըպ ֆարգը պիր սէտա իլէ, «Պա-
գընդ, չօզ թէէսիւֆ էտէրիւմ, պանա փարայը
վէրտիլինիզտէ էյիճէ տիւլիւնէմէտիւմ: Պէն
զանն էթտիլինիզ կիպի պիրիսի տէյիլիւմ: Սի-
զէ սօգաղտա անլաթմագ զօլայ տէյիլ տիր:»
տէտի վէ օ էսնատէ հանլարընտան աղըր ա-
ղըր կէչմէքտէ օլան արապաճըյա տէօնիւպ,
«Արապաճը տուր», տէյու նիտա էյլէտի: Ա-
րապա տէրնայ հանլարընտա տուրտուղունտա
մէրգումէ, «Լութֆէն պէնիւմ իլէ կէլինիզ վէ
սիգէ անլատայըմ, հէմ սիգէ եէմէք տախի վէ
րիւլ ըսընտըրապիլիւրիւմ: Պունտան մատա
թէքարէն քէնտինիզի պուլմագ վէ իէ պաշ-
լամագ իչիւն փարա տախի վէրէպիլիւրիւմ»
տէտի:

«Եա Բապպի, սէն քիւմ սին», նիտա էթտի
կէնճ:

«Սօնրա անլարսըն:»

Արապաճը գափուլու աչըպ չու իքի փէթ-
մուրտէ միւլթէրիլէրէ տիք տիք պագմագտա
իտի: Մէրգումէ օթուրուր օթուրմագ արապա-
ճըյա «Նասօ Գօրթ» տէյու նիտա էյլէտի:

«Նասօ գօրթ!» Արապաճը թէաճիւպ իլէ
արգայա տէօնտիւ, զիրա պու մահալ Սթրէնտ
իւղէրինաէ էն զէնկիլնէրին սաքին օլտուղու
պիր տախիւ իտի, վէ քէնտի քէնտինէ «Ղալի-
պա մասգէլի պիր պալօ վար, հախօտ պին պիր
կէճէ րօմանը թէչիսիս օլունույօր», տէյէ մըրըլ-
տանտը:

Կէնճ արապատա օթուրմուչ օլարագ չաչըն
չաչըն իքի թարաֆընա պագմագտա իտի:
պիր տաղիգէ էվլէլ սօղուգտա եաղմուր ալ-
թընտա փէրուչան վէ մէթրուք իքէն, չիւտի
հարաքէթինաէ էմր էթմէյէ ալըչմը օլտուղու
կէօրիւնէն պիր կէնճ գատընըն հանընտա քիւմ
պիլիւր նէրէյէ տօղրու ուչուպ կիթմէքտէ իտի:
Գատընըն արապաճըյա էմր էթմէսի վէ արա-
պայա կիրիպ օթուրուչընըն թարգը, պու կիպի
պիր էօմրէ ալըչգան իտիլինի իզհար էտիյօր ի-
տի: Աճէպա մէրգումէ քիւմ իտի: Շու սուալը
սօրմաղը ֆիքրինաէն չօզ կէչիւրտի, լաքին
չաչընըղընտան իպարէլէրի պիր արայա գօ-
յուպ հաղըչտըրանա գատար արապա թրաֆալ-
կար մէյտանընա եէթիւլիւլ, Սթրէնտէ տէօնիւլ
Նասօ գօրթա վասըլ օլմուչ իտի: Արապա ճամ
գափուլար էօնիւնտէ տուրուր տուրմագ զա-
յէթ փարլագ կիլմիւլ պիր գափուճը գափուլը
աչտը վէ քէմալը թէվաղու իլէ տուրտու:
Զանն էտէրսին քի հարը կէճէտէն իքի սաաթ
սօնրա պէօյլէ իքի փէրուչան էլպիսէլի սէֆիլ-
լէրին կէլմէսի քէնտինտէ հիւ թէաճիւպ էսէ-
րի ուչանտըրմատը, անճագ էլինի պաչընա
կէօթիւրիւպ ինթիրամ իլէ սէլամլատը: Գա-
տըն «Արապաճընըն իւճրէթինի վէրինիզ Նի-
քօլզ» տէյիպ, իչէրի կէչտի: Իքիսի պիրտէն
էլէթթիւր իլէ միւնէվլէր սօֆանըն խալըլարը
իւղէրինտէն եիւրիւլիւպ, էնլի մէրտիվէնլէրտէն
իքինճի գաթա չըգտըլար վէ զայէթ միւղէյէն
պիր օտայա տախիլ օլտուլար:

Օտա չէփ չէվրէ փէմիէ ընկտէ պօյանմը
օլուպ թապանտաքի խալըլար, փէնճէրէլէրին
իլէք փէրտէլէրի կիւղէլ գըրմըղը ընկտէ օլուպ
էլէթթիւր զիյալարըն իւղէրի փէմիէ գաթէս-
լէր իլէ էօրթիւլմիւլ իտի: Մէթրուչաթ զայէթ
փահալը նէվտէն օլուպ էթրաֆը թէզիւն էտէն
մէրմէր սանէմլէր, չէրչիվլէր, էլ իչի թաու-
վիւլէր, հէր չէյ մէզագ վէ տէպտէպէ իզհար
էտիյօրլար իտի: Շու հաչմէթ վէ կիւղէլիւք
օրթասընտա փաչավրալար կիլմիւլ չու իքի սէ-
ֆիլլէր աճաիւպ պիր թէզատ իզհար էտիպ
մէնզարէյէ պիր խայալի հալ վէրիյօրլար
իտի:

Կէնճ ալըգ ալըգ էթրաֆընա պագտը, կի-
րանպէհա Սէվր մամուլաթը, սագսըլար իչին-
տէքի չիչէք տէմէթլէրինին գօղուսու, սօպա-
տա հանան աթէյին հէրարէթի վէ պիր մասա
իւղէրինէ գօնուլմուչ թաամ վէ թաթլըլարըն
թէէսիւրի քէնտինի մէթթուն վէ մէսիւր էյլէ-

տի: Մուլվադա պիր բուլա կէօրիւյօր տէյու-
տիւշիւնտիւ: Կէնճ դատուն պու հալըն ֆարգը-
նա վարդազ դայէթ չէն պիր կիւլիւլէ կիւլէրէք
«Գօրգմայընըզ պուլուար հէփ հտգիդաթ տըր:
Պէնի Գօֆթուա գրալիւսաթ ֆարզ էտինիզ:
Բահաթ էտինիզ, չու աթէշին եանընտաքի
գօլթուգ սանտալիասընտա օթուրունուգ, չիմ-
տի կէլիրիմ», տէտի: Մէրգումէ թէրէննիւմ է-
տէրէք ախէր պիր օտայա սավուչտու, կէնճ
տէրհալ ալադա գալգըզ ալնէնին էօնիւնէ կի-
տէրէք քէնտի քէնտինէ պագտը վէ մանատար
պիր թէպէսսիւմ իլէ, «Ափհրին Հերպիթ, րօ-
լունը կյի օյնայօսըն», տէտի վէ թէքրար
գօլթուգ կիտիպ օթուրտու:

Պ Ա Շ

Պաշըն չէքլինի թէֆթիլ վէ մէշգ էյլէյէնէր
պազը աճաիպ նէթիճէլէրէ վասըլ օլմուշ տըր-
լար: Պունլարտան պիրիսի չու տըր քի պա-
շըն սօլ թարաֆը սաղ թարաֆընտան, սայքի
հէր տաիմ պէօյիւք տիր: Պունուն սէպէպի
ուժումէն սաղ էլիմիդի տահա զիյատէ գուլլան-
մամըզտան իլէրի կէլիր տէյու գանն օլունու-
յօր:

Պաշգա աճայիպ նէթիճէ չու տըր քի միլի-
յէթ պաշըն չէքլինէ էփէյի թէէսիլ էյլէյօր:
Խաթթը իսթիվայա հագըն հաշայան միլլէթ-
լէրին պաշարը հուվարլագ օլույօր վէ ուղագ-
լաշտըգճա սիվրի վէ հա էնլի պիր չէքլ ալը-
յօր: Ֆրանսըզարըն պաշը ինկիլիզլէրին պա-
շընտան հուվարլագ տըր: Ինկիլիզլէրին քի ի-
սէ Սքօյիալըլարընքինտէն հուվարլագ տըր:
Ջանն էտէրիմ հէր քէս սիյահյարըն կիւլէ կի-
պի հուվարլագ պաշարըն կէօրմիւշ տիրլէր:
Պունուն ապ սէպէպինի պուլմագ ալիմլէրէ է-
փէյի կիւճ սուալլար կէթիրիյօր:

Սլավ պաշարընըն ալըն տար վէ արգասը
չօգ էնլի տիր: Պունտան պիր գաշ այ էվվէլ
Լօնտրատա սուլհ գօնֆէրանսը օլտուղունտա
Պալգան մուրախխասլարըն իլք իշի մէշհուր
չափկաճը Հիթին հանընա կիտիպ չափգա ալ-
մագ իտի: Մաղադատա կէօրիւտիւ քի պուն-
լարըն քհաֆթէսինին պաշընա ուղուն չափգա
պուլմագ գօլայ մէսէլէ տէյիլ տիր:
Պէնըթ չափգա ֆապրիգասը ճէնէրալ Միթ ի-
չիւն $5\frac{1}{8}$ ինչէզ պէօյիւքլիւյինտէ պիր չափգա
հազըրլամըշ, ալնի վագթտա գանն էտէրսին
պու օյունճագ կիպի չափգայա մուղայիր օլա-
րագ պաշգա պիրիսի իչիւն տա $2\frac{1}{2}$ ինչէզ պէօ-

յիւքլիւյինտէ գօճաման պիր չափգա հազըր-
լամըշ, պու սօնրաքի պիր չափգա-գուլթուսը
գատար օլուպ իչինէ հէր հանկը չափգա
գօլալըզ իլէ գօնուլապիլի իտի, եինէ տէ
պունու գօյան գաթ պիր տէվ վէ հա պիր
տէհա տէյիլ իտի:

Պաշըն պէօյիւքլիւյիւ վէ ֆիքրին գէքեա-
սը արանընտա օլան միւնասիպէթ չօգ ազ տըր:
Տօղրու տըր քի պիր չօգ գէքի առէմլէր պէօ-
յիւք պաշարա մալիք տիրլէր, ֆագաթ ալնի
գէմանտա պիր չօգ ահմագ պուտալար տա
ալնի պէօյիւքլիքտէ պաշարա մալիք տիրլէր:

Պէնին աղըրըղը գէքեա իչիւն տահա էմին
պիր տէլիլ տիր: Ումումէն էրքէքլէրին պէյն-
լէրինին աղըրըղը 344 տէն 370 տիրհէմէ
գատար, վէ գատընլարընքի 328 տէն 360 ա
գատար տըր (գատընլար տահա գէքի օլ-
տուղունա ինանանլար իչիւն աճը պիր հագի-
գաթ): Պիլինէն էն աղըր պէյնլէր արասընտա
Տօղթ Ապէր Գօմրիզինքի 500, վէ Ֆրանսըզ
ալիմլէրինտէն Գիւվիէրինքի 520 տիրհէմ իտի:
Ֆագաթ չունու տա տէմլէլիլ քի փէք ազ
տէհալարն պէյնի թարթըմըշ տըր: Ումումէն
պէյնին աղըրըղը վիճուտըն աղըրըղընըն
գըրգտա պիրի տիր: Բէօփէլինքի եիւզ եիրմիտէ
պիրի տիր: Շալընըզ առա պալըղըն վէ ֆիլին
պէյնլէրի առէմլինքինտէն աղըր տըր, ֆա-
գաթ պունլարըն պէյնի տէ վիճուալէրինէ
նիսպէթէն չօգ խաֆիֆ տիր:

Պաշըն պէօյիւքլիւյիւնտէն վէ աղըրըղըն-
տան զիյատէ չէքլի տիր քի առէմլին սիյէթ վէ
գէքեասընը կէօթէրիւ: Հէր քէսին պիլտիյի
էտուըրտ փատիշահըն պաշը էնլի, միւչէքքէլ
վէ միւթէնասիպ իտի:

Պունլար մէրհամէթ վէ ինսանիյէթփէրվէր-
լիք նիշանէլէրի տիր քի, քէնտի հայաթընտա
կէօրիւմիւշ վէ սուլի հսիճի իւնվանընը գա-
գանտըրմըշ տըր, չափգասը $7\frac{1}{8}$ ինչէզ պէօ-
յիւքլիւյինտէ իտի, Ալմանիա իմիէրաթօրունըն
պաշը չօգ պիլիմլի վէ իւզէրինտէ չօգ գէքեա
նիշանէլէրի վար իմիշ վէ պիր Ալման իշիւն
ղոյլի թապիի օլարագ չօգ ուղուն իմիշ:

Պաշըն էնլիլիյի հիւսնիւ պստար վէ մագու-
լիյէթ կէօթէրիւ, արգասընըն պիր ազ սիվ-
րիլիյի չալտընը հիւրմէթ էյլէյէն վէ պաշա-
լարըն քէնտի հագընտա եիւքսէք ֆիքրի թա-
շըմալարընը արգու էյլէյէն պիր բուհ կէօթէ-
րիւ, պսւ սիյրէթի գուվվէթլէնտիրիւ: Ար-
գայա սողրու սիվրիլէն պիր պաշ համիլէթի

փէք չօգ սիւրբիմիշ իսէ նէֆսփէրէսթլիք վէ քիպիր կէօսթէրիր, ազ սիւրբի օլսա գօրգազ-լըգ վէ շախսընա էմնիյէթսիղլիք նիշանէլէրի տիր:

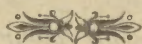
Մազինին վէ հազըրըն իքի պէօյիւք ճէնէ-րալարընըն պաշարը աճաիպ պիր թարգտա պիր պիրլէրինէ պէնզէր, պիրի Լօրտ Նափիէր օլ պիրի իսէ Լօրտ Ռօպէրթօ տըր: Պիր ճէնէ-րալ իչիւն ինթիյաթ վէ ճէսարէթ լազըմ տըր, պու խասսիյէթլէրէ մալիք օլան զաթըն պա-շընըն արգասը կէնիշ վէ անլը տըշարը տօղրու չըգմըշ օլուր, պու նիշանէլէր զիքը էթտիյիմիզ զաթլարտա կէօրիւլիւյօր պախուսուս մէշհուր կէմիճի Լօրտ Ֆիլըրտտա:

Պիր ազ տա մէշհուր տիփլօմաթ վէ նազըր-լարա պագալըմ. Մր. Սմիթ վէ Մր. Սամուէլ Մօլի էն էյի միսալարտան տըրլար վէ չիմտի-քիլէրտէն Մր. Պալֆուրըն պաշընտա էյի պիր տիւշիւնէնին, ֆէլլէսօֆըն վէ պիր ըէհպէրին նիշանէլէրի պէրրագ պիր թարգտա կէօրիւլէ-պիլըր: Աճաիպ պաշարտան պիրիսի տէ ֆիէր-փօնթ Մօրկընընքի տիր, իշպու միլիօնէր վէ իշ ատէմին տէ պաշընըն ուզուսլուղը վէ ար-դասընըն էնլիլիյի զէքեա վէ շախսընա էմնի-յէթ էյլէյէն պիրիսի օլտուղու կէօսթէրիր քի անսըզ մուվաֆֆազիյէթ իմքեանսըզ տըր:

Տէնիլիյօր քի ումուճէն ուզուս շաիգա գօ-յանլար զէքի վէ սէվիմլի, էնլի շաիգա գօ-յանլար իսէ մագուլ վէ պասիրէթլի զաթլար տըրլար, պու իքիյի միւթէնասիպ պիր թարգ-տա պիրլէշտիրէն պաշ էն ալա չէքիլ տիր: Գէն-թըրպըրինին էվվէլէրի Արքեպիսկոպոսը Տօգ. Պէնսընըն պաշը պու չէքլտէ տիր, էն մուգ-գատտէս մէվգիյի իշղալ էտէն պու միւսթէրէմ զաթըն պաշը էնլի, անլը իսէ երւքսէք, գաշ-լարը հուվարլագ իմիշ քի տէրին պիր ֆիքըր, հիւրմէթ վէ տինի հիսսիյաթլար իմարէլէրի տիր, պաշընըն արդասը տօղրու օլմասը տա մուհապպէթ վէ երւքք կէնիլիլի, ուզուս օլ-մասը իսէ սէպաթ նիշանէսի տիր: Զանն էտէրիմ շաիգաճըլար ատէմլէրին սիյրէթ վէ զէքեալարը հազընտա էն էմէն հաքիմլէր օ-լապիլիլիլէր տէր իսէք հանըմըշ օլմայըզ:

Սրիհնհն իմնալ

Յ. Գ. Գ.

Նիւ Եօրգըն վալիսի.— Նիւ Եօրգ էյալէթի-նին փաթաթաթը օլան Ալպանի չէհրինէ կիթ-տիյիմտէ վիլայէթին վալիսի օլան Մր. Ուիլ-եըմ Սուլպըր իսէ պիր գաշ տագիգէ միւլա-գաթա ֆուրսաթըմ օլտու: Միւսմալէյի փէք չիրքին երւզիւ վէ ուզուս պօլլու պիր զաթ օլուպ, տաիմա թիւթիւն չիյնէմէքտէ վէ եա-զընընտա օլան պիր գապա մարիֆէթլի պիր սուրէթտէ թիւքիւրմէքտէ իտի: Թիւքիւրմանըն ումուրը պիյասիյէսիւտէ մէրագ հիսս էթտիյի-նի զիքը էտիպ, քէնտինին վազ էթմէք իս-թէտիյի պիր գանուս լաիհասընտան պանա պիր նուսիւ վէրտի: Միւսմալէյի հազընտա պաշալարտան ալտըղըմ մալիւմաթ շու օլ-տու քի, քէնտիսի Տէմօղրաթլարըն ըէյի իլէ ինթիլիսապ օլուսմուշ իսէ տէ, անլէրին ի-տարէճէ սու ի իսթիմալաթընը չէտիտէն մուաթէզէ էյլէմէքտէ տիր: Լաքին պիր գաշ հաթթա կէշմէզտէն զագէթալար միւսմալէյի վալի ալէյիստէ պիր թագըմ իթհամաթ իլէ տօլմաղա պաշլատը: Պու իթհամաթ իսէ շուն-տան իպարէթ տիր: Մ. Ամէրիգատա ինթի-խապաթ վագթընտա ըիշվէթ վէ սու ի իսթի-մալըն էօնիւնիւ ալմագ իչիւն պիր գանուս գօյմուշար քի վալիլիյէ ինթիլիսապ օլուսան քիմտէ ինթիլիսապաթ պիթտիքտէն սօնրա պաշվէթիլին հուզուրընտա, օ ինթիլիսապ ի-անէ էտիլէն մէպլաղըն վէ օ մէպլաղըն սարֆ օլուստուղու մահալլէրին տէֆթէրինի կէօսթէ-րիպ, պուստան զիյատէ փարա ալըպ սարֆ էթմէտիյինէ տաիր եէմին էթմէլի տիր: Մր. Սուլպըր քէնտի ինթիլիսապընա մահսուպէն անճագ 5,460 տօլար ալըպ սարֆ էթտիյինի թագըրի վէ եէմին իլէ թէէքիտ էտէր: Շիմտի միւսմալէյիսին խասիմլէրի իտտիա էտիյօրլար քի, Մր. Սուլպըր մէղքիւր մէպլաղըն 5—10 միսլի փարա ալմըշ վէ պու փաքանըն պիր գըսմընը քէնտի հիսսապընա կէշիրմիշ պիր գըսմը իլէ տէ պօրսատա սէհմ ալմըշ տըր: Պու իթ-համաթ սահիհ չըգարսա վալի ազլ օլուստուգ-տան մատա հաթթա մահպուսիյէթէ պիլէ հիւքմ օլուսանճագ տըր: Պու պիր գաշ կիւնտէ պու սիւրբի չիրքին երւզիւ ատէմ եա թէպրիյէ ի զըմմէթ էտիպ խասիմլէրինի էզէճէք վէ օ չիրքին հէյէթ ալթընտա պէօյիւք պիր սիյրէթ պուլուստուղուս իսպաթ էտէճէք, եա տա չիրքին երւզիւ կիպի չիրքին տէ պիր սիյրէթի պուլուստուղու թէպէյիւն էտիպ ալանէն թէրզիլ էտիլէճէք տիր: Ամէրիգալար մէ-

մուրաբան հիւրմէթ էթմէյի պիւտիքերի կիւպի, ալանի մէվգիւլերտէ պուլունան ասէմլէրի շէտիտէն մուսխէզէ էտիպ աշարընը մէջտանա չըգարմայը աա պիւրլէր: Էօյլէ քիւլլէյիպ գափամաղա բաղի օլմաղլար:

Նիւ Եօրգ

Յ. Գ. Գ.

Հինհիսթան խաղաղար.— Ինկիլթէրա վէ Թիւրքիա միջանընտա գուհուրա կէլէն հէր հանկը պիր սիյասի մէսէլէ սըրասընտա, պաղէն փանիսլամիզմ թէհաիմի ալթընտա, պաղէնտէ մատտի վէ մանէվի իսթինատկուհ հալընտա Հինտիսթան իսլամլարը զիքը էտիլի: Պիղճէ չու մէսլէքին մանասը մէճհուլ տըր, զիրա պէրիտէ Հինտիսթան իսլամլարընտան տահա միւթէրազը վէ միւթէմէտտին Արապլար, Աճէմլէր, շէմալի Աֆրիգա Իսլամ ճէմաաթլարը վար իքէն անլէրին պու կիպի միւնասէպէթլէրտէ առա զիքրի կէչմէյօր: Շու խուսուս Թիւրք մուհարրիլլէրինին Հինտիսթան ճօղրաֆիասը վէ Թարիխի միւթէախըրէսի հազընտա օլան մալիւմաթը նագըսէսինտէն նէշէթ էթմիշ տիր: 1910 թահրիի նուֆուսը մուճէպինճէ Հինտիսթանըն պիւթիւն սէքէնէսի 297 միլիօն օլուպ պուլլարտան 234 միլիօնը տօղրուտան ինկիլթէրա հիւքիւմէթի թահթը իտարէսինտէ տիր: Պիւթիւն մէմլէքէթ 65 միլիօն 15 մուսթար վիլայէթլէրէ թագսիմ էտիլմիշ օլուպ սիյասէթէն ինկիլթէրա հիւքիւմէթինէ մէրպուլ տըր: Հինտիսթան էհալիսինին հիւզտէ 70ի փուլթիէրէսթ, հիւզտէ 21ի հանի 65 միլիօնը Իսլամ, 3 միլիօնը Խրիսթիյան վէ պաղի զալանը տա Փարս, Եհնուտի վէ սաիրէ տիր, մէմլէքէթտէ 147 Փարզլը լիսան թէքէլլիւմ էտիլի: Հինտիսթանտա 1774տէ, քէսպի իսթիգլալիյէթ էթմիշ, իւչիւ չիմալտա, իքիսի զարպի Հինտիսթանտա Հայտէրապատ, Պօճօբալ, Պահաւլուբար, Գահիրըուր վէ Բարբուր նամ պէշ միւսթագիլ Իսլամ էյալէթի մէվճուտ տըր: Մէզքիւր վիլայաթըն հաքիմլէրի, Նավապ վէ Նիզամ թէսմիյէ էտիլի: Հինտիսթանըն փաթիսթի Տէլհի օլուպ, պաչըճա լիմանլարը տա Կալկաթա վէ Պօմպէյ տիր, Պօմպէյ, իսթանպուլտան Սուէզ թարիգի իլէ 3950 միլ վէ Աճէմ քէօրֆէլինտէն տախի 1656 միլ ուզադ տըր: Թիւրքիանըն Հինտիսթանլա տօղրուտան թիճարէթի ևօգ տըր: Հինտիսթան Թիւրքիայա փիլիմճ, չայ, պահար, քանաւալ չօ վէ պիր Թագըմ մամուլաթ սաթտըրը կիպի

Թիւրքիա տախի Հինտիսթանա թուզ, Թիւթիւն, Աճէմ քէօրֆէլինտէն չըգարլլան ինճու ֆիրուլթ էտէր: Հինտիսթան սէվահիլինտէ անճագ պուլունան 20 սէնէ էվլէլ Ապալիւ Համիտին էրթուղրուլ նամընտա իրաւ էյլէմիշ օլտուղը Օսմանլը հարպ կէմիսի միւշահէտէ օլմուշ տըր: Մէզքիւր կէմի տախի ավտէթինտէ ճարօն սուլարընտա զարգ օլմուշ տըր: Պուլունան մատա օ սահիլլէրտէ Օսմանլը պայրաղը իլէ միւզէլլէն կէմի միւշահէտէ էտիլմէմիշ տիր: Հինտիսթանըն պիլլէրճէ շէհրլէրինին անճագ պիր զաչընտա Օսմանլը սէֆիրի պուլունամագտա տըր: Հինտիսթան իսլամլարը զայէթ միւթէասսըպ օլտուղլարը հալտա մէզէնպլէրի հազգընտա իպթիտա ի մալիւմաթտան մատա պիր շէյէ ահեան տէյիլ տիրլէր: Փուլթիէրէսթլէր իլէ փէք զրատ կէչինիլլէր, պախուսուս գուրպան պայրամընտա փուլթիէրէսթլէրէ մուգատտէս օլան ինէքլէրի գուրպան էթաթլէրինտէն, հիւքիւմէթին տիգգաթընա բաղմէն, իքի թարաֆտան պիլլէրճէ ատէմ թէլէֆ օլուրլար: Հինտիսթան իսլամլարընըն էամիլ փէք սատէ տիր, ումուլլէն իւմմի օլուպ տաիմա հէնիլիքտէն գաչընրլար: Սիյասի մէսէլէ իլէ ուղրաչմաղը փէք օ գատար սէվմէզլէր քէնտիլլէրտէն, պաչգա Իսլամ ճէմաաթլարա օ գատար ֆիքրլէրինի մէշղուլ էթմէզլէր, հաթթա Թիւրքիա իսլամլարընը քէնտիլլէրճէ իսլամլարգտան թէպախտ էթմիշ տէյու կէօզէտիրլէր: Պիւթիւն տիւլլանկիլլէրի քէնտիլլէր վէ ինկիլթէրա հիւքիւմէթի տիր: Թիւրքիանըն հալը սիյասէթիւնէ վէ հաթթա վուգուս կէլէն չու սօն վաղըալարա պիլլէ հազընտան վագըֆ տէյիլ տիրլէր: Թիւրքիա քէնտիլլէրճէ պիր մասալ տըր: Հինտիսթան իսլամլարը, ինկիլթէրա Հինտիսթան օրտուսընըն գահրէման ասքէրլէրի տիր, պաչլարընտա ագ սարըզ վէ գըրմըզը ճագէթի պու ասքէրլէրի ինկիլթէրա քէնտիլլէր իֆթիլարը ատտ էտէր: Խուսուսա Պիւկալեան տէնիլլէն մըզրաղըլար հէլէ պիւթիւն տիւնհատա էն զիյատէ մուհարիպ շէօրէթի իլէ իշթիհար էթմիշ տիր: 1856-62 թարիխլէրինտէ վուգուս կէլէն Հինտիսթան իսեանընտան սօնրա իսլամլար ինկիլթէրանըն էն էմին թապասսը օլմուլլար տըր, չիւնքի 1. ինկիլթէրա քէնտիլլէրի պիրպիլլէրինի մահվ էթմէքտէն գուրթարմըշ, 2. փուլթիէրէսթլէր իլէ արալարընտա տաիմա գանլը մուհարէպլէրին վուգուլընը մէն էթմիշ, 3. ինկիլթէրա ատա-

լէթի քէնտիւնէրէ էօյլէ թէսիր էթմիշ տիր քիւէյէր
Ինկիլթէրրա քէնտիւնէրի թէրք էթմէյէճէքլէր տիր վէ
իշթէ պու սէպէպուէն Ինկիլթէրրա 2148 չէհր-
տէ 766 պին միւրապաա միլ իւզէրինտէ սաքին
օլան 300 միլիօն էհալիյի 75 պին սաքէր իւէ
իտարէյէ մուվաֆֆազ օլույօր: Հինտիսթան
Իսլամլարընըն Ինկիլթէրրա սիյասէթինտէ իթի
աճաիպ րօլը օլուշ տըր, 1, Հինտիսթան Իս-
լամլարը Ինկիլթիզ զապիթլէր զօմանտաաը թահ-
թընտա փէք չէճիանէ մուհարէպէլէր հափմըշ
տըր, 2. Հինտիսթան Իսլամլարը սանքի տաի-
մա Իսլամ ճէմաաթ վէ հիւքիւմէթլէրինէ գար-
չը հարպ էթմիշէր տիր: 1879տա Պէլուճիս-
թանա, 1881տէ Աֆղանիսթանա գարչը հարպ
էտէրէք մէզքիւր մէմէքէթլէրի զապիթ էթմիշ
վէ 1896տա Լօրտ Քիչնէր գօմանտաաը թահ-
թընտա 30,000 Տէրվիշի պիր կիւնտէ Օմտուր-
մանտա գաթլ էթմիշէր տիր վէ պու կիւնտէ
Աճէմ քէօրֆէլինէ Ինկիլթէրրա անլէր իւէ
հաքիմ օլմաղա մուվաֆֆազ օլմագտա տըր,
քէզա ճէնուպի Աճէմիսթանը զապիթ էտէն երինէ
պու օրաու տըր: Միլլէթլէր հալընըզ մէզհէպ
գուվլէթիյէ թէրրագզը էտէմէտիքլէրի կիպի
մէզհէպտաչլարըն սայըսընընտա պու խուսուս-
տա էհէմմիյէթի հօզ տըր: Պիզ անլէրէ ազլի,
մանէվի գուվլէթիմիդիպրազէթմէքլազըմիքէն
չիմտիյէ դատար Հինտիսթան Իսլամլարընա նէ
մատտի վէհա մանէվի մուսվէնէթիմիզ օլմըշտըր:
Հինտիսթան Իսլամլարը գըթլըգտան էօլմէք-
տէ իքէն, անլէրէ գաչ փարա մուսվէնէթտէ
պուլունտուզ, Հինտիսթան Իսլամլարը էն տար
վագըթլարընտա պիլէ, քէնտիւնէրէ հարտըմա,
մուսվէնէթէ հէթիչէնին Խրիսթիյանլար օլտու-
ղունը էյի պիլիլէրէ:

ՄԱԼԻԻՄԱՓ ՓԱՐՁԱԼԱՐԷ

— Տիւնեանըն էթրաֆը 35 կիւնտէ քէս-
տիրիմիշ տիր: Պու սէնէ Օգոս. 6տա Ամէրիգալը
ձօն Հէնրի Միյրզ նամ պիր կէնճ տիւնեանըն
էթրաֆընտա իճրա էտիլէն էն սէրի հօլճու-
լուզու իճրա էյլէմիշ տիր: Միւմաիլէյի Յուլիս
2 տէ սաաթ ալաֆ. 12.45 էօյլէնտէ Նիւ
Եօրքըն Սըն զազէթաաը պինասընը թէրք իւէ
չարգա միւթէվլէճճիհէն հօլա չըգար, Աթլան-
թիքի կէչիպ Լօնտրա, Փարիզ, Պէրլին, Մօս-
կօվա վէ Սէն ֆէթրսպուրկա, օրատան տա
Սիպէրիայը կէչիպ Խարոլինէ վէ Վլաաիօս-
թօքա, օրատան ձափօնիայա վէ օրատան Մ.

Ամէրիգանըն զարպի սահիլինէ հէթիչիւր: օրա-
տան Ամէրիգա զըթաաընը գաթ էտիւպ Օգոս.
6 տա էօյլէտէն էվլէլ սաաթ 10 տա
հօլա չըգաղըն հօգթայա վաաըլ օլուր: Պու
հօլճուլուղա չըգմագտան էվլէլ Մր. Միյրզ
պու սէֆէրինի 35 կիւն 21 սաաթ 35 տագի-
գէտէ պիթիւրէճէյինի զազէթալարաա իլան էթ-
միշ խաի, վէ չըգաղըն հօգթայա հէթիչտի-
յինտէ հօլա չըգմաաընա 35 կիւն 21 սաաթ
35 տագիգէ վէ⁴/₅ սանիյէ հանի աալ հիսապընտան
⁴/₅ սանիյէ վիյատէ կէչմիշ խաի: Մր. Միյրզ պու
հօլճուլուղունտա 21,066 միլ հօլ գաթ էթմիշ
օլուպ էն ազ կիթտիյի կիւն 287 միլ վէ էն
չօգ կիթտիյի կիւն 955 միլ հօլճուլուզ էթմիշ
աիր: Վաաաթ հիսապ իւզրէ կիւնտէ 587 միլ
վէ սաաթտա 24¹/₂ միլ հօլ քէստիրմիշ տիր:
Մր. Միյրզ 38 հաչընտա տըր:

— Մ. Ամէրիգանըն Եպիսկոպոսալան
քիլիսէլէրի քէնտի վաըզլարընա թէ-
գաիւտ մաաչը վէրմէյի թէրթիպ էթ-
մէքտէ տիր: Պու Ֆըրգանըն 5,500 րու-
հանի մէմուրը պուզուլուպ պուշլարըն մա-
աչը սէնէվի 8,000,000 տօլար (1,760,000 լիր.
Օսմ.) տըր: Պու թէրթիպէ կէօրէ հէր վաըզ
85 սիննինտէն սօնրա իշտէն չէքիլիպ քէնտի
մաաչընըն նըսֆընը ալաճագ վէ մէզքիւր սին-
տէն էվլէլ իշտէն տիւչէն հա էօլէնլէր վէ ա-
իլէլէրի իշիւն քիլիսէ միւնասիպ պիր թէտա-
րիքտէ հանի սէնէվի 20—40 լիրա թախսի-
ռաթտա պուլունաճագ տըր: Իլք սէնէտէ պու
մագսէտլէր իշիւն 7,000,000 տօլար (1,540,000
լիրա) լաղըմ կէլէճէք, անտէն սօնրա սէնէտէ
500,000 տօլար (110,000 լիրա) իլէ իշ տէօ-
նէպիլէճէք տիր: Պու սէնէվի թէտիյաթ քի-
լիսալարտան, էլան վաըզլարընա վէրտիքլէրի
մաաչըն 100տէ ճսընը իլավէ էթմէլէրինի թա-
լէպ էտէրէք թէտարիք էտէճէքլէր աիր:

— Լօրտ Քիչնէր, Մըսըրտա Հանտուպ թէս-
միյէ էտիլէն պիր մահալտէ պիր զավղա էսնա-
սընտա հանաղընտան վուրուլուր: Գուրչուն
ղայէթ թէհլիքէլի օլտուղունտան ալթ չէնէսի
տաղըմագ տէրէճէսինէ կէլիր: Գուրչուն հա-
րանըն իշինտէ զայպ օլուր: Ճէրրահլար հէր
նէ գատար չալըչըրլարսա տա պուլամաղլար:
Հաթթա Լօրտ Քիչնէր պուլունտան պէօյլէ պեր-
հայաթ գալամագ տէյու միւթալաաթտա պու-
լունուրլար: Լաքին Քիչնէր սապր էտէր, հարա
զափանըր վէ վագիֆէսի պաչընա կէչէր: Մէզ-
քիւր զավղատան պիր սէնէ սօնրա Քիչնէր

պիր կիւն քիւլպասթը հէր իքէն պիրտէն պիր-
րէ էլինի չէնէսինէ աթարագ «Պիլթըն», քիւլ-
պասթըտա քէմիք վա՞ր մը իալ» տէյու սո-
րար, միւշարիւնիւէյ «Խալը» ճէվապընը վէ-
րինճէ, «Հա էօյլէ իսէ չօլ մահուտ գուրչուն
չէնէմտէ իմիշ անը հութուում» տէր վէ վա-
զըանըն էօյլէ օլտուղու թէհադդուգ էատէր:
Շիմտիյէ գատար Քիչնէր օ Եասը գուրչունը
զէնճիրինտէ թաշըյօր:

— Հիփնօթիզմ ճիտտէն աճախաթլար իճ-
րա էտիյօր: Հիփնօթիզմ օլմուշ օլան զաթա
իսթէտիյին ըրւալարը կէօսթէրէպիլիւրսին,
սէքտիրիպ, օյնատըպ, թէրէննիւմ էթտիրէ-
պիլիւրսին: Գատիմտէ հիփնօթիզմ սիհրի պիր
գուզվէթ տէյու կէօդէտիլիւր իտի վէ սահիհէն
տէ պազը Եարամագ աւէմէր հիփնօթիզմի
պիր չօդ ֆէնալըզլար իճրա էյլէմէյէ գուլ-
լանտըլար: Ֆագաթ չիմտի Եալընըզ աօդթօր-
լար թարաֆընտան սապի վէ ֆիքրի խասթա-
լըզլարըն թէտավիսի իչիւն գուլլանըլըր:
Տէնիլիյօր քի պու կիւնէրտէ աօդուշտան
քէօր օլան աօգուզ Եալընտա պիր զըզ հիփնօ-
թիզմ վասըթասըլլէ կէօրէպիլիւրսին իմիշ:
Պու հիփնօթիզմին էն աճախ վազըալա-
րընտան պիրիսի զանն օլտուշօր: Հիփնօ-
թիսթ գըզը ույգուշա տիւշիւրսիւքտէն
սօնրա գըզա արթըզ կէօրէպիլիւրսին տէ-
յու սէօյլէր: Գըզ կէօրմէյէ պաշար վէ էթ-
րաֆընտաքի շէյլէրի էփէյիճէ թարիֆ էյլէր:
էօյլէ զանն էտիլիւր քի պիր ազ միւտտէթ
սօնրա օգուշապիլէճէք տիր: Նալընըզ չու
սոտալ զալըր քի, աճէպա զըզ ճիտտէն կէօ-
րիւյօր մը Եօգա կէօրիւյօր տէյու մը տիւշիւ-
նիւյօր, չիւնքի պու կիպիլէր տէ օլմուշ արր:
Հիփնօթիզմ սայէսինտէ պիր չօդ հայաթ-
լար գուրթարըլմըշ արր: Պունտան պիր գաշ
այ էվվէլ պիր վալիտէնին իքի էվլատը տա
աշնի կէճէտէ վէֆաթ էյլէր: պու աճը վազը-
անըն թէէսիրի վալիտէնին իւզէրինէ օլ գա-
տար գուզվէթլի օլուր քի զէվալը վալիտէ
ֆիքրի խասթալըզա տիւշար օլարագ նէ Եէր
վէ նէ ույուր: Տօգթօրլար իւմիտէրինի քէ-
սէրլէր վէ կիւնտէն կիւնէ գատընճաղըզ էրիմէյէ
պաշար: Էնճամ էսքի արգատաշարընտան հիփ-
նօթիզմի էյի մէյզ էյլէմիշ օլան պիրի պու հալի-
նի իչիտէրէք էվլինէ կիտէր վէ հիփնօթիզմ
էյլէնէրէք պիր գաշ հաֆթանիզամի պիր թարգտա
թամմ վէ սապահըն սէքիլինէ տէյին ույու-
մասընը էմր էյլէր: Պու սայէտէ ազ միւտտէթ
զարֆընտա րահաթլանըր:

ՀԱՓԹԱ ԽԱՊԵՐԼԷՐԻ

ԽԱՐԻՃԻ

Պէյն էլ միշէլ քահգիզ գօլօսիօնը. — Մաքէ-
տօնիա էհալիսի իւզէրինտէ իճրա էտիլէն մէ-
զալիմին ասըլ ֆալիլէրինի պուլմագ վէ օ խու-
տուտա հադիզաթ ը հալը մէյտանա չըգար-
մագ իւզրէ Պուլղարլարըն թէքլիֆիլլէ ֆարիզ-
տէ պիր պէյն էլ միւլէլ թահգիզ գօմօսիօնը
թէնէքքիւլ էյլէմիշ իտի: Հէյէթ ի մէզքիւրէ
էվվէլա Սըրպիսթանըն փաթախթը պուլուճան
Պէլլրատը զիյարէթ էյլէնէրէք հիւքիւմէթ ի
մէզքիւրէ թարաֆընտան ըէսմէն թանըլմագ
իսթէմիշ տիր: Սըրպիսթան հիւքիւմէթի իսէ
գօմօսիօնը թանըյաճաղընը, վէ անճագ ազա-
տան Բուսիալը ֆրօֆ: Միլօգօֆըն Պուլղար
մուհիպի օլմասը հասէպիլլէ պու հէյէթէ տա-
խիլ օլմայաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր: Գօ-
մօսիօն ազասը իսէ միւմալիլէյ հազգընտա
քիւմիլ իթիմատլարը օլտուղուճու պէյան էյ-
լէմիշ, վէ պունուճ իւզէրինէ Սըրպիսթան հիւ-
քիւմէթի հէյէթ ի մէզքիւրէյի ըէսմէն թանը-
յաճաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր: Գօմօսիօն
պու տէֆա Սէլանիյի տախի զիյարէթ էթմիշ
իսէ տէ Եունան հիւքիւմէթի թարաֆընտան
տախի աշնի իթիրազ վէ թէլազգըյա մազհար
օլմուշ տըր: Պուլղարլար Մաքէտօնիա մէզա-
լիմինէ տախի հադիզաթըն քէշֆ օլունմասը-
նա ճիտտէն թարաֆտար օլտուղարընը
կէօսթէրմէք իւզրէ պէօյլէ պիր հէյէթին
թէնէքլինէ մուվաֆֆագ օլտուղարը իչիւն չօդ
մէսրուր օլմագտա տըրլար: Թարաֆ ը տիլէր-
տէն ոըրֆ Պուլղարլարտան միւնիթէխապ պիր
հէյէթ ի մէպուսէ էվրօփա փաթախթլարընը
զիյարէթ էտէրէք Պուլղար էհալիլին տիւշար
օլտուղը գուլմտան տօլալը չիքհայէթտէ պու-
լունմագտա տըր: Պուլղարլարըն խասիմէրի
իսէ Պուլղարիսթանըն իշղալ էտէճէյի արաղի-
տէքի էհալիլին Սղանան թօփրաղընա ֆիրա-
րընտան վէ հալա պու կիւն Պուլղարիսթանտա
Գրըճա Ալի վէ Տէլի Օրման կիպի մահալլէրտէ
Միւսլիմ էհալի իւզէրինտէ իճրա էտիլմէքտէ
օլան վահէթլէրտէն պահա էտէրէք Պուլղար-
լարըն նէ գատար զալիմ պիր գալմ օլտուղը-
նը քէշֆ էթմէք իչիւն պիր հէյէթ ի թահգի-
զիյէտէ լուզում պիլէ օլմատըղընը իտտիա էթ-
մէքտէ տիրլէր:

Միւր. Ամէրիգա վէ Մէֆսիգօ. — Մէմալիք ի

միւթթէհիտէ ի Ամէրիգա ըէիս ի ճիւմհուրը Մր. Ուիլսոն թարաֆընտան Մէքսիգո հիւ- քիւմէթինէ պիր նոթա թագաոմ ոլունմը սըր: Մէքսիգո հիւքիւմէթի մէքքիւր նոթայա վէր- տիյի ճէվապաա Մէքսիգո ըէիս ի ճիւմհուրը Հոհէրթանըն մագամը հիւքիւմէթտէն չէքիլ- մէսի դայր ի միւմքին ոլտուղընը՝ աքոթ թագ- տիրտէ Մէքսիգո հիւքիւմէթի հուղուղը հաքիմիյէթինի գայ վէ իսթիգլալինի թէհլի- քէյէ իլգա էյլէյէճէյինի տերմէյան էյլէմիշ տիր: Մէմալիք ի միւթթէհիտէ հիւքիւմէթի Մէքսի- գոտաքի թէպաաւընըն օրայը թէրք էթմէսինի վէ Մէքսիգո հիւքիւմէթի ալէյհինտէ թէտա- պիր ի շէտիտէյէ միւրաճաաթ ոլունաճաղընը պէյան էյլէմիշ իսէ տէ՝ ըէիս ի ճիւմհուր Ուիլ- սընըն Մէքսիգո սէֆիրի Մր. Լինոտան ալաղը փէք նիքպլինանէ պիր բափօր իւղէրինէ սէֆի- ըին թէքրար մէքսիգոյա ալտէթինէ էմր վէ- ըրիմիշ վէ իքի հիւքիւմէթլէր միւնասէպաթը պիր տէրէճէյէ գատար էյլէյէմիշ տիր:

Միւրհէնիվի.— Գրաստա Սփանեօլլար իլէ ասըլար արասընտա վուգու պուլան պիր միւ- սատէմէտէ Սփանեօլլարաան պիր չալուշ իլէ իւլ նէֆէր թէլէֆ ոլմուշ սըր: — Ինկիլթէրա պաշ վէքիլ Մր. Էսքուրթ իքի սըֆրաթէթ թարաֆընտան աիւլարը թէարրուղ ոլմուշ սըր: Սըֆրաթէթլէր պաշ վէքիլին չափգասընը պաշընտան գափմըլար տըր: Օլ իքի գատընլար տէրտէսթ ոլունմուշլար տըր: — Իրան գապի- նէսի ազասը միյանընտա գուհուր էտէն իս- թիլաֆ իւղէրինէ տախիլիյէ նազըրը իսթիֆա էյլէմիշ ոլուպ՝ տիկէր ազալար իսէ իսպաթը վլճուտ էյլէմէտիքլէրինտէն գապինէ մուաթ- թալ պիր հալտէ պուլունմագտա տըր: — Թէհրանտա իսվէճ ժանտարմասը իլէ Պախթիա- ըրիլէր արասընտա պիր միւսատէմէ վուգու պուլ- մուշ իսէ տէ՝ հարաքէթ ի մէքքիւրէ ժանտար- մանըն մուվաֆֆագիյէթիլլէ նէթիճէլէնմիշ պիր: — Ղա Հէյտէ Մր. Գարնիկինին ինչա էթտիր- տիյի սուլհ սէրայը ըէսմէն քիւլաա ոլունմուշ տըր: — Թօլսթոյըն դայրի մաթպու էսէրլէրի ողղափառ քիլիսէյէ գարջը թալիմաթը հալի ոլտուղարընտան ինրագ ոլունմալարընա գա- րար վէրիլմիշ տիր: Չար հազրէթլէրի տախի գարարը մէքքիւրի թաստիք էյլէմիշ տիր:

ՏԱԽԻԼԻ

Թիւրքիս-Պուշտիսթան միւգաֆիտաք ը ըհու- միյիսի.— Կէչէն հաֆթա նիմ ըէսմի սուրէթ-

տէ պաշլամըշ ոլտուղընը խապէր վէրտիյիմիդ Պուլղարիսթան-Թիւրքիա միւգաքէրաթը, պու- տէֆա նիմ ըէսմիլիքտէն չըգարագ ըէսմէն ճէ- ըէհան էթմէյէ պաշլամըշ տըր: Էվրօփա սիյա- սէթի Պուլղարիայը թէրք իլէ Թիւրքիա իլէ ույուլմասընը վէ նէ էլտէ էտէր իսէ օնա միւ- թէչէքքիւր ոլմասընը թալսիյէ էյլէմիշ, վէ Պուլղարիա տախի հէր թարաֆտան՝ հաթթա Րուսիանըն մուալէնէթ ի սիյասիյէսինտէն պիլէ գաթը իւմիա էտէրէք Թիւրքիա իլէ տօղ- ըուտան տօղըույա միւգաքէրաթա կիրիշմէյէ գարար վէրմիշ տիր: Տահա 4—5 կիւն էվլէլ իսթանպուլտա պուլունան Պուլղար մուրախ- իասը իլէ Պապը Ալի արասընտա նիմ ըէսմի միւգաքէրաթ ճէրէհան էթտիյինի պիլէ թէք- զիպ էտէն Պուլղարիանըն, իլքինտէն պէրու- էվրօփա մէսէլէսի ատա էթտիյի Թրակիա մէ- սէլէսի իշիւն միւգաքէրաթա կիրիշմէյէ մէճ- պուր ոլմասընըն սըրըրը, սօն կիւնլէրտէ Սօ- ֆիա տիւվէլ ի մուաղղամա սիւֆէրասընըն Պուլղար հիւքիւմէթինէ էթտիքլէրի գաթի պէ- յանաթաա միւնտէրիճ տիր: Ավսթրիա սէֆի- ըր, Մ. Րատալափօ խարիճիյէ նազըրը Մ. Կէնատիէֆ իլէ ուղուն պիր միւլապաթտա պուլունարագ, «Ավսթրիանըն Պուլղարիա լէյ- հինտէ հիւ պիր միւնֆէրիտ թէչէպպիւստէ պուլունամայաճաղընը վէ Պուլղարիա իշիւն էն սէլիմ թարիգ Պապը Ալի իլէ մէսէլէյի պիլմիւ- գաքէրէ հալլ էթմէք իտիլինի» պէյան էթմիշ տիր: Այնի մէալտա տիկէր տիւվէլ ի մուաղ- գամա սիւֆէրասընը տախի Պուլղար հիւքիւ- մէթինէ թալսիյէ վէ նասիհաթտա պուլուն- մուշ տըրլար: Պունուն իւգէրինէ դըալ Ֆէր- տինանտըն թահթը ըրիյասէթինտէ ինիգատ է- տէն մէճլիս ի վիւքէլատա պաշ վէքիլ Մ. Րատալափօ Պուլղար սէֆիրլէրինտէն վիւրուտ էտէն բափօրլարը գրաաթ էյլէյէրէք, քեաֆ- ֆէսինին տախի կէլմիշ ոլտուղարը նէթիճէյի, հանի տիւվէլ ի մուաղղամա էտիլինէ մէսէլէսի- նին տօղըուտան Պուլղարիա վէ Պապը Ալի արասընտա հալլ ոլունմասը արղուսընտա պու- լունտուղարընը մէճլիսէ պէյան էթմիշ տիր: Պունուն իւգէրինէ ճէրէհան էտէն ուղուն պիր միւգաքէրէտէն սօնրա մէճլիս ի վիւքէլա տօղ- ըուտան վէ ըէսմէն Թիւրքիա իլէ միւգաքէրէյէ կիրիշմէյէ գարար վէրիպ իշպու գարարը Մ. Նալէվիլէ պիլտիրմիշ վէ տէրհալ 4 ազատան իպարէթ պիր հէյէթ ի մուրախիստա իսթանպու- լա իղամ էթմէքլիյէ գարար վէրմիշ տիր: Պուլ-

ղար մուրախասալարընըն էտիրնէ թարիգիլէ 1—2 կիւնտէն փաթախթա միւլառէլէթլէրինէ ինթիղար օլունույօր: Մ. Նաչէվիլ իլէ Պապը Ալի արասընտա միւլաքէրաթ աշվամ էթմէքտէ օլմուշ տըր: Անճագ միւլաքէրաթ մէքթում թուլթուլտուղունտան անլէր հազընտա մուլայէն վէ սահին պիր մալիւմաթ ալմագ միւլէլիլ իսէ տէ՝ մէհաֆիլ ի սիյասիյէտէ միւլաքէրաթըն էսասը աթիտէքի խուսուսաթտան օլաճաղընա ինթիմալ վէրիլիյօր: 1. Պուլղաւրիա՝ էտիրնէ, Գըրգ Բիլիսէ վէ Մէրիճին սօլ ճինէթինի թիւրքիայա թէրք էտէճէք տիր: 2. Պունա պէտէլ թիւրքիա՝ իթալիանըն մուլազգաթ իշղալը ալթընտա պուլունան Սամթրակէ վէ իմպրօս ատաղարընը Պուլղարիայա թէրք էտէճէք: 3. Թիւրքիա՝ Մուսթաֆա Փաշա վէ Տիմիթօքայը թէրք էտէճէք: 4. Թրակիատա Պուլղարլարա իղթիսատի թէսնիլաթ կէօթէրմէյի թէտնիւտ էտէճէք: Հէր հալտա Պապը Ալի՝ էտիրնէ վէ Գըրգ Բիլիսէնի թիւրքիատա գալաճաղը ղէսմէն գապուլ էտիլմէտիքճէ միւլաքէրաթը իրէտ էտէճէյինի թիւրք զաղէթալարը հազըյօրլար: Հալպուքի պազը մէհաֆիլտէ տախի թէէմին օլունույօր քի Պուլղարիա հէնի հուտուտ հալընտա էնօսէտիրնէ՝ Միտիա խաթթընը թէքլիֆ էաէճէք վէ շու հալտա Գըրգ Բիլիսէ իլէ Մէրիճին սահիլինի թէրք էթմէյէճէք: Պու տէֆա պաշլամըչ օլան ղէսմի միւլաքէրաթտա թիւրքիա վէ Պուլղարիանըն մէլգիի թէմամէն լօնտրա սուլհ գօնֆէրանսընտաքինին աքսի տիր: 0 ղէման Պուլղարիա զալիպ օլարապ խաթէտիյի շարթը թէքլիֆ էտիպ գապուլ էթտիրիյօր իտի: Պու կիւն իսէ, պախթըն նէ՝ աճայիպ ճիլլէսի, Պուլղարիա մաղլուպ մէլգիինտէ պուլունույօր: Պուլղարիանըն էն պիյատէ իթիմատ էթտիյի Բուսիա Ջարը՝ Տէյի թէյէլրալըն Օգոստոս 29 թարիխի նուսխէսինտէ օգուտուղումուղա կէօրէ՝ Տիւմա ղէիսինէ աշմիշ տիր քի, «Պալղանլարտա հէնի պիր թէշէպպիւս իչիւն պիր թէք ասքէր պիլէ ֆէտա էթմէյէճէյիմ», Շու գատար վար քի պու միւլաքէրաթտա Բուսիա վէ Ալսթրիանըն Պուլղարիայա սիյասի մուղահէրէթի սայէսինտէ Պապը Ալինին՝ իֆրաթ իտտիալարընըն թատիլ օլունապիլէճէյի մէմուլ օլունույօր:—Ալսթրիա սէֆիրի Մարքիզ Փալլալիլինի հուզուրը շահանէյէ գապուլ օլունմուշ տըր: Մէհաֆիլ ի սիյասիյէտէ թէէմին օլունտուղունա նազարէն սէֆիր ճէնապ-

լէրի՝ Պապը Ալիյէ միւլթրիթ թալէպլէրտէ պուլունմամաընը թալսիյէ էթտիքտէն սօնրա, Պուլղարիա իչիւն միւսաթա չէրաթ էլտէ էթմէք իչիւն Ալսթրիա տիլլօմասիսինն սարֆը զայրէթ էտէճէյինի իլալէթէն պէյան էթմիշ տիր:

Անասօրու շահէթթիթի վի էլիօլու սեվիթր-լէրինին իքիլաֆը — Հաթթանըն էն մուհիմ խապէրլէրինտէն պիրիսի տախի, Փրանսա, Ալմանիա, Ինկիլթէրրա վէ Բուսիանըն Անասօրու շահէթթիթի հազընտա հէքտիկէրիլէ անլայընա կէլմէլէրի օլմուշ տըր: Պու պապտէ միւլաքէրաթ Պէրլինտէ ճէրէհան էթմէքտէ տիր: Պաղտատ խաթթընըն էսհամընըն հէր նէ գատար գըսմը աղամը Ալման Տէօյ պանգապը հէտրնտէ իսէ տէ, Օսմ. պանգապը իլէ Փրանսըղլարըն տախի էիլէյի մուհիմ էսհամը վար տըր: Տիկէր թարաֆաան Պաղտատ խաթթըն քէպիրի գումիանհասընըն էնկիլթէրտէն Սամսոնա տախի պիր խաթթ թէմտիտինէ սէլահիյէթի վար տըր: Շիմտի պու հէնի միւլաքէրաթ վէ իթիլաֆ նէթիճէսինտէ, Փրանսա Պաղտատ խաթթըն քէպիրի իւզէրինտէ օլան պիլ ճիւմէ հուզուղունտան ֆէրաղէթ էտիպ, էսհամընը Տէօյ Պանքա սաթաճագ տըր: Ալմանիա իսէ, Սամսոնա պիր խաթթ թէմտիտ էթմէք հազընտան ֆէրաղէթ էտիպ, էրմէնիսթան վէ Սիւրիա իւզէրինտէ հիլ պիր իտտիատա պուլունմալաճագ: Պու միւլաքէրաթտան կէրէք ինկիլթէրրա վէ կէրէք Բուսիա խապէրաար էտիլմիշ տիրլէր: Ինկիլթէրրա տախի Պաուրա-Պաղտատ խաթթըն իւզէրինտէքի հազընըն Ալմանիայա թէրք էթմիշ տիր: Թանին ին վէրտիյի մալիւմաթա նազարէն պու իթիլաֆլար Պապը Ալինին մալիւմաթը վէ իշթիրաքըյլա վէ մէնաֆի ի վաթանա մսւլաֆըգ պիր թարգտա նէթիճէիլէզիր օլմուշ տըր: Շու գատար վար քի պազը զաղէթալար՝ պու վազընըն ալթընտա վէ փէրտէնին արգասընտա Ասիա ի Օսմանինն մուղառէմէ ի միւսթագպէլէսինն հազըրլանտըղընը, մէմլէքէթին տաիրէ ի նուֆուսլարա թապսիմ օլունտուղունընը կէօրմէք զանընտա պուլունույօրլար: մամաֆիյ Պապը Ալինին պատրէթ ի սիյասիյէսի անըն էօնիւնիւ ալմագ իչիւն չիմտիտէն թէտապիր ի իշթիլաթիյէթ թէվէսալ էթմիշ օլտուղու չիւպհէտէն վարէսթէ տիր:

Մուխթիլիլ խապիթիթ.— Օսմանըն Եունան միւլաքէրաթըն շու սօնը վազթլարտա քէսպի

Ֆաալիյէթ էթմիշ տիր: Մուխթելիֆուհիյն մէսէլէլէր թահտիտ օլունմուշ օլուպ եռնան հիւքիւմէթի քէնտի մէթալիպաթընը հալի պիր լիսթա Օսմ. մուրախխասը Րէշիտ պէյէ վէրէ-ճէք, վէ Րէշիտ պէյ Տէրիսաաթէթէ կէլէրէք Պապը Ալինին գաթի թալիմաթընը կէօթիւրէ-ճէք տիր: Էսիրլէրին իատէսի վէ եռնան վա-փօրլարընըն պօղազտան տըշարը չըգմալարը գարարկիր օլմուշ վէ պու պապտէ պիր փրօթօգօլ իմզա օլունմուշ տըր: Էսիր-լէրի կէթիւրէճէք օլան Օսմ. վափօր-լարը եռնանիսթանա կիթմիշ օլուպ կէլ հաթիթա էսիրլէրի կէթիւրէճէքլէր տիր: — Համիտիյէ գրուաղէօրը իզմիրէ միւվասէ-լէթ էթմիշ վէ խալգ թարաֆընտան թէզահիւ-րաթը համիյէթիւրէրանէ իլէ իսթիզպալ օլունմուշ տըր: — Ճավիտ պէյ իլէ Փարիզ տէվաիր ի սարրաֆիյէսի արա-սընտա 800 միլիօն ֆրանքլըգ իսթիզ-րաղ իչին ճէրէկան էտէն միւզաքէրաթ էյի պիր մէճրատա օլուպ՝ Էսիրնէ մէսէլէսի հալլ օլունուր օլունմաղ իսթիզրաղըն ագտ օ-լունաճաղընը թանին հաղըյօր: — Պիրինճի Օս-մանլը Տրէտնօթը Սեպ. 15տէ տէրհայա էնտի-րիլէճէք տիր, Օսմ. հիւքիւմէթի թարաֆըն-տան թէվֆիգ փաշա, Հագգը փաշա վէ Վա-սըֆ պէյ իչպու մէրասիմտէ հաղըր պուլունա-ճաղար տըր, Տրէտնօթըն թուլու 525 այազ օլուպ, 25,000 թօնօ գապիլիյէթ ի նազլիյէսի վէ սաաթտա 23 միլ սիւրաթը վար:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կէչէն հաթիթա իճթիմա էտէն Ազգ. Ժողովըն վէրմիշ օլուղը պիր գարար մուճէպինճէ 15 կիւնտէն Փաթրիք ինթիխապը իճրա էտիլէճէք տիր: Պու խուսուստա ըէխի մէճլիս թարա-ֆընտան Տեղապահ Սրազանա պիր մէքթուպ հաղըլարազ Կրօնսիրան Ժողովը տալէթլէ պիր նամգէտ ճէտվէլինի հաղըրլամասը թաւսիյէ էտիլմիշ տիր: — Ագարաթը միլիյէնին թաս-հիւ ը գայտը իչին թէքրարէն թալէպ էտիլէն միւտտէթ մէճլիս ի խասսճա թասվիպ էտիլմիշ իսէ տէ, իրատէ ի Սէնիյէյէ իզթիրան էթմէ-տիլինտէն հէնուզ ընտէն նէշր օլունմամը տըր: — Պունտան ագտէմ Հաճընտա ֆիրա-րիլէր սըղընմասընտան տօլայը միւհթէրէք օ-լան Թէրզեան խանէսի վէ Կիլիկիա գաառնլար սէնաաթխանէսի իչին հիւքիւմէթ թարաֆըն-տան 1,000 լիրա վէրիլմիշ իտի, օլան թէֆ-

թիշտէն անլաշըտըղընա նաղարէն միլլէթին զարարը 2,000, Թէրզեանլարըն քի իսէ 1,600 լիրա օլուղընտան վէրիլէն փարանըն 300 լի-րասը Թէրզեանլարա վէ 700 լիրասը տա միլ-լէթէ թախսիս էտիլմիշտի, լաքին շիմտի Թէր-զեանլար պունա իթիրազ էթտիքլէրինտէն, Խառն Ժողով Կիլիկիա գաառնլար սէնաաթխա-նէ գօմիսիօնը իլէ պիլ միւզաքէրէ պիր գա-րարա կէլմէյի միւնասիպ կէօրմիւշլէր տիր: Անլաշըտըղընա կէօրէ Խառն Ժողով քէնտի-նին պու խուսուստաքի գարարընտա իսրար-լէ Թէրզեանլարը մէզքիւր գարարը գապուլա իզնա էթմէյէ չալըճաճաղար տըր: — Թաշ-րալարտան վէ Իսթանպօլտան մուլիլի մուլիսիզ ասքէր ալընմագտա օլուղընտան Խառն Ժողով պու խուսուստա մէրճիինէ միւ-րաճաաթ էտէրէք աիլէլէրինի գայըրաճագ էֆ-րատըն սիլահ ալթընա ալընմասընտան տօլայը մէյտանա կէլէճէք մահզուրը իզահ էթմէյի գա-րար վէրմիշ տիր: — Մալկարատա պուլունան 10 մահպուս Էրմէնիլէրին սալը վէրիլմէսի վէ օրա միւհթաճիյինէ մուալէնէթ էտիլմէսի հագգընտա թէքրար հիւքիւմէթէ միւրա-ճաաթտա պուլունուլաճագ տըր: — Գաղաթա-խան Ժողով ազալըղընա ինթիխապ օլունան Շահրիկեան էֆ. իսթիֆա էթմիշ վէ գապուլ օլունմուշ տըր: — Վանտա նէշր օլունան Վանսուպ զաղէթասընըն հաղտըղընա կէօրէ աիլիլէն օրայա 300 գաառար Րումէլիտէն կէլէն ժանտարմա միւվասէլէթ էթմիշ տիր: — Ս. Կարապետ վանքընտա իճրա էտիլէն Յոքիկեան միւնասէպէթիյլէ Պ. Կարապետ Լաղաեանց սէրմայէ Էջմիածինտէ զալըպ ֆաիզի Պաքու-տա պուլունան Կոչսուրախան Միտրիլան վէ-րիլմէք իւզրէ 40,000 ռուպլի հէտիյէ էթմիշ իսէ տէ, Րուսիա Տաիլիյէ նաղըրը մէզքիւր Միտրիլան խուսուսի պիր շիրքէթ տէյու թէ-լազըր էտէրէք գապուլ էթմէմիշ, վէ մէզքիւր մէպաղ մէքթէպին սէրմայէսինէ զամմ էտի-լէճէք տիր: — Գավալա Րումլար թարաֆըն-տան գապթ էտիլտիքտէն սօնրա պիր թազըմ Էրմէնիլէր տէրտէսթ էտիլմիշ իտի, անլէրտէն պաղըլարը սալը վէրիլմիշ իսէ տէ 16 տանէսի Սէլանիլքէ կէօնտէրիլէրէք եէտի Գուլէ հապս-խանէսինէ հապս էտիլմիշ տիրլէր: Էտիլէն միւրաճաաթ իւզէրինէ հաղըն վաղըթտա թախ-լիյէլէրի միւհթէմէլ կէօրիւլլայօր: — Մահուտ եէնիճէ մէսէլէսի հալլ օլմուշ տըր, շէօյլէ քի-ասըլ փօսթա իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ անլէրի

էօտիւրէնէրտէն պիր Թիւրք տէրտէսթ էտիւ-
միւ զէ մէրգում տիկէր արգաստաչարընը տախի
հիւքիւմէթէ խապէր վէրմիւ տիր: Անլէրին
քեաֆէնի տէ Թիւրք օլուպ տէրտէսթ էտի-
լէն էրմէնիւրտէն հիւ պիրի մէղքիւր վազըա-
տա զիմէտիսէլ օլմասըզլարը թէպէյլիւն էթմիւ
տիր: — Ատանատա Գալէ Գաիուսընտա իքի
գարը սահիպի 45-50 հաշընտա պիր Թիւրք
թէրզի 9-10 հաշընտա պիր էրմէնի գըզընը
ճէպրէն օտասընա կէօթիւրէրէք անա թէարլուզ
էթմիւ զէ իւզէրինտէ պուլունան խաս-
թալըղը տախի անա նազլ էթմիւ տիր,
պիլարէ գըզ էօլիւմ տէրէճէսինտէ խասթա
տըր: Հիւքիւմէթէ վազըանըն իսպարը իւզէրինտէ
մէրգում տէրտէսթ էտիւր իսէ տէ 24 սաթ
սօնրա սալը վէրիւմիւ տիր: — Վան ճիւլարընտա
Բէշատիյէ քէօյլիւնտէ պուլունան Բիւրա Մուսա
գաթլ էտիւմիւ տիր, չու միւնասիպէթլէ պիր
թազըմ էրմէնի քէօյլէրինտէ հիւքիւմէթ ասքէր
հօլլամըզ օլտուղընտան կէրէք գըրաթ վէ կէ-
րէք պիր քէօյտէն տիկէրինտէ կիթմէք հէման
հէման իմքեանսըզ օլմուլ տըր: — Մր. Սօն
նամընտա պիր Ինկիլիզ, էրմէնիսթան վէ Պէյն
էլ Նէհրէյնտէ իճրա էթտիյի սէյեհաթ հազ-
գընտա պիր քիթապ նէշը էթմիւ տիր, քիթա-
պընըն 66ընճը սահիֆէսինտէ էրմէնիլէր հազ-
գընտա «իսային» վի թէքրար իսլամլարտան
տահա զիյատէ միւթէասսըզ օլուպ խօշ-
լանըմազ պիր խալզ տըր տէյու թահգիրաթտա
պուլունմըզ տըր վէ «Ղարպի Ասիատա իսլա-
միյէթ իրիսթիյանլարտան տահա կիւքսէք ա-
տէմէր հէթիշտիրի միւթալամսընը պէյան
էթմիւ տիր: — Թէքիւր տաղընտան թուրու-
լուպ էրգըումա հօլլանըմըզ օլան 160 էսիր
օլմուլ էրմէնի ասքէրլէրտէն 75 ի էրգըումտա
գալարագ պազիսի Երզնկայա իրսալ էտիւմիւ
տիր: Մէղքիւր ասքէրլէր 4 ալ մահպուսիյէթէ
հիւքմ էտիւմիւ տիր: Ս. Կաթողիկոս, էր-
մէնիսթանտա վուզու պուլան մէզալիմ հազ-
գընտա Չար հազրէթլէրինտէ միւրաճաթտա
պուլունմուլ իսէ տէ, Սազանօֆ հալը հազըր-
տա էրմէնի մէսէլէսինին մէյտանա աթըմա-
սընը իմքեանսըզ կէօթէրմիւ տիր: — Պիր Ալ-
ման զագէթաթընը պէյանընա կէօրէ էրմէնի
սէսէլէսինի իլք տէֆա մէյտանա չըգարաճագ
օլան Ալմանիա օլաճագ տըր: — էրմէնի էտիպի
չէհրի Ա. Ահաթնտանըն էսէրլէրինտէն պիր
գալը Ս. Հաթեան թարաֆընտան լիսան ը ու-
մումի օլան էսիկրանսըզ թէրճէմէ էտիւմիւ զէ

պազըլարըն տախի թէրճէմէ էտիւմէսի խու-
սուսի սուրէթտէ թալէպ էտիւմիւ տիր: — Մուլ
ճիւլարընտա պուլունան պիր թազըմ Բիւրալէր
իսարախանեան Եպիսկ. ա միւրաճաթ էտէրէք
իպրահիմ պէյին թէհտիւրլէրինտէն գուրթուլ-
մալարը իչիւն հիւքիւմէթէ միւրաճաթ էթ-
մէլէրինի թալէպ էթմիւ տիրլէր:

Փ Ր Օ . Ճ Է Մ Ա Ա Թ Ը

Խարփութ վարդէրինտէն Պատ. Ա. Նիկո-
ղոսեան մա աիլէ իսթանպուլա միւվասէլէթ էյ-
լէմիւ տիր: — Սու չէհրինտէ Մր. Հօլպուրը
գաթլ էտէն ճանինին մագսէսի հանընտաքի
Նշան Աւետիքեան նամ խօճալը գաթլ էթմէք
իտիյի անլաշըմըզ տըր: — Տօգ. Տաա Գօ-
նիատա թէէսիս էյլէտիյի խասթախանէնին
ֆէրմանընը ախզ էյլէմիւ տիր: Շարգ Միսիօ-
նէրլէր Հէյէթի սէնէվի իճթիմաընը Վանտա
ազտ էյլէմիւ իտի: Պու սէնէ 15 հէնի իշիլէր
իլալէսինտէ գարար վէրմիւ տիր, պուլարըն
արասընտա տօգթօր, շլարթուհի վէ խասթա
պազընըլարը տախի օլաճագ տըր: — Պիթլիսէ
պիր տօգթօր իրսալ օլունաճագ: — Մր. Նէփ
վարդէր մէքթէպիստէ չալըմագ իւզրէ Խար-
փութա կիտէճէք տիր: — Վան մէքթէպի
Պօրտըն թասվիպի իլէ գօլէճ տէրէճէսինտէ ի-
սալ էտիլէճէք վէ իսարէ մէճլիսի 7 միսիօնէր
վէ 3 հէրլիտէն իպարէթ օլաճագ տըր: — Վեր.
Տօնիկեան Մէրզիֆուստան Նիյտէյէ ալտէթ էյ-
լէմիւ տիր: — Վասաթ պիր մէքթէպտէ խօ-
ճալըզ էթմէք իչիւն խօճա իսթէյէնլէր Բահ-
նիլմա իտարէսինտէ միւրաճաթ էյլէսինլէր:

Սօն խապիւրիւր. — Օսմանլը-Պուլզար միւ-
զաքէրաթընա Պուլզարիսթան թարաֆընտան
մուրախասա թալին էտիւմիւ օլան ժէնէրալ
Սալօֆ վէ Պ. Թօշէֆ Չարչէնպիսի կիւնիւ չէհ-
րիմիզէ միւվասէլէթ էթմիւ տիրլէր: Պազը
Ալի պախի քէնտի մուրախասալարընը պու-
կիւն ինթիսապ էտէճէք տիր: — Պուլզարիս-
թան էվրօփա տէվլէթլէրինտէ հէնի պիր միւրա-
ճաթտա պուլունուպ Թիւրքիա իլէ իճրա
էտիլէճէք օլան միւզաքէրաթտա քէնտիսինտէ
մուսվէնէթտէ պուլունմալարընը թալէպ վէ
քէնտիսինտէ էտէպիլէճէյի սօն ֆէտաքեարըլա-
րը թասրիէ էթմիւ տիր:

Միսիր ի մեհուլ վի տահիպ ի ինթիյազ

Յ. Գ. Գրիգորեան

ԳԵՇԵՇԵԱՆ ՄԱՌՊԱՍԱՐ

Տէրխասեք, Մահմուտ փաշա, Գիւրգիսի խան Նօ. 32-34